

Univerzita Pardubice

Fakulta filozofická

**ROZVOJ VENKOVSKÝCH OBCÍ V
DŮSLEDKU VÝVOJE PRŮMYSLU V
DANÉM REGIONU**

Jakub Jedlinský

Bakalářská práce

2011

Prohlašuji:

Tuto práci jsem vypracoval samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využil, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byl jsem seznámen s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla dle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k využití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na náhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

V Pardubicích

Jakub Jedlinský

Poděkování:

Tímto bych rád poděkoval všem, kteří projevili ochotu a poskytli mi svůj čas při sběru dat a informací pro moji bakalářskou práci. Děkuji také Mgr. Zuzaně Hlouškové za pomoc, ochotu, připomínky a cenné rady při tvorbě mé práce.

Anotace

Předložená bakalářská práce je zaměřena na analýzu změn, které se udály v obci Černíkovice. V práci popisuji a pátrám po změnách všeho typu. Snažím se prostřednictvím interview se zástupcem automobilového závodu Škoda Auto a.s. zjistit, do jaké míry mnou popisované změny v obci Černíkovice souvisí s rozšiřováním výroby a celkovými investicemi do pobočky Škody Auto a.s. sídlící v Kvasinách. Vše zjišťuji především z pozice aktivního občana obce a interview se starostou obce. Další informace získávám z interview s novými rodinami, které se přistěhovaly do nově zbudovaného sídliště Záhumna, které je hlavní a základní změnou v obci Černíkovice. V práci se také zabývám historií, současností a vlivem automobilového závodu Škoda Auto a.s. v Kvasinách na zdejší region. Podrobněji představuji i vybranou obec Černíkovice.

Klíčová slova

Region Rychnov nad Kněžnou, obec Černíkovice, Škoda Auto a.s., územní plán

Title

The development of rural communities as a result of industrial development in the region

Anotation

This bachelor thesis is focused on analysis of change, which happened in the rural community Černíkovice. In my thesis I describe and I look for all types of change. By interview with deputy of automobile factory Škoda Auto a.s. I try to discover how much the changes in the rural community Černíkovice are shared with spread of manufacturing and investment to branch Škoda Auto a.s. located in Kvasiny. I find out everything like an active citizen of this rural community and also through interview with mayor of Černíkovice. Next informations are from interview with new families. They live in the new estate called Záhumna. That is main change in the community of Černíkovice. I write also about the historical development of automobile factory Škoda Auto a.s in Kvasiny and about influence on local region. I introduce elaborately the village Černíkovice too.

Key words

Region Rychnov nad Kněžnou, rural community Černíkovice, Škoda Auto a.s., land use plan

Obsah

	Str.
1. Úvod	1
2. Teoretická část.....	3
2.1. Počáteční popis událostí	3
2.1.1. Charakter regionu.....	3
2.1.2. Regionální rozvoj a jeho roviny.....	5
2.1.3. Roviny rozvoje Rychnovska	6
2.1.4. Atraktivita obce.....	7
2.1.5. Strategie obcí jak využít potenciálního rozvoje regionu.....	8
2.1.6. Zkrácený popis postupu obce při budování ZTV pro nové rodinné domy	9
2.1.7. Propagace nových parcel	9
2.1.8. Příchod nových obyvatel.....	10
2.2. Škoda Auto a.s.....	11
2.2.1. Historie.....	12
2.2.2. Vliv a historie vlivu závodu na zdejší region.....	13
2.2.3. Atraktivita práce ve Škoda Auto a.s.....	14
2.2.4. Nabízené sociální výhody Škodou Auto a. s.....	15
2.3. Černíkovice	18
2.3.1. Rozvoj doposud	20
2.3.2. První přistěhovalecká vlna.....	21
2.3.3. Rozdíly a společné znaky s poslední vlnou přistěhovalých obyvatel	21
2.3.4. Nová vlna přistěhovalých občanů.....	23
2.3.5. Struktura občanů	24
2.3.6. Spolky a jejich přínos pro obec.....	26
3. Praktická část.....	32
3.1. Metodologie	32
3.1.1. Výzkumné techniky	33
3.2. Vyhodnocení polostrukturovaného interview se starostou obce Černíkovice.....	35
3.3. Vyhodnocení polostrukturovaného interview se zástupce Škoda a. s.	39
3.4. Vyhodnocení polostrukturovaných interview se zástupci nových občanů obce .	41
3.5. Vyhodnocení výsledků a vlastní interpretace	58
3.5.1. Technická a sociální infrastruktura	58

3.5.2. Noví občané v obci a iniciativa.....	59
3.5.3. Společenský a komunitní život obce.....	62
3.5.4. Územní plán	64
4. Závěr	65
Seznam použité literatury.....	68
Seznam obrazové dokumentace	69
Seznam tabulek	69
Přílohy	I

1. Úvod

Jako předmět mé bakalářské práce jsem si vybral moji rodnou obec, kterou chci v mé práci uvést a rozebrat jako příklad rozvoje obcí v okrese Rychnov nad Kněžnou, kterých se dotkly změny v automobilovém závodě Škoda Auto a.s. potažmo regionu Rychnovsko.

Obec Černíkovice leží v podhůří Orlických hor, je krásná, svérázná a posledních pár let se v ní dějí nemalé změny, kterým jistě ještě není konec. Mění se územní plán, staví se nové asfaltové komunikace, rostou zde nové rodinné domy, přicházejí noví obyvatelé. Obec v posledních letech žije i výraznějším kulturním a společenským životem.

Všechny tyto změny mají ovšem počátek několik kilometrů východněji. V nedalekých Kvasinách již dlouhá léta sídlí pobočka automobilového závodu Škoda Auto a.s. V posledních deseti letech Škoda rozšiřuje svoji výrobu, dostavuje nová pracoviště a - i když stále neoficiálně - s výhledem do budoucích let se bude pobočka plošně rozrůstat směrem k okresnímu městu Rychnovu nad Kněžnou.

V mé bakalářské práci se tedy chci zabývat změnami v obci Černíkovice, způsobenými investicemi státu a Královéhradeckého kraje do regionu Rychnovsko na základě rozšiřování výroby automobilového závodu Škoda Auto a.s., který je jedním z hlavních zdrojů pracovních příležitostí pro obyvatele zdejšího regionu. Především se zaměřím na činnost Obecního úřadu Černíkovice, který je hlavním činitelem změn v obci a před stávajícími obyvateli upřednostním pro svůj výzkum obyvatele nově přichozí. Právě oni jsou důležití jak pro obec, jako obyvatele, tak i pro zmiňovaný automobilový závod jako potencionální pracovní síla, ať už přímá či nepřímá. Informace pro svoji práci jsem získával formou třech druhů interview. Interview s jednotlivcem, skupinové interview a elektronické interview se staly hlavní náplní praktické části mé bakalářské práce.

Čtenář by si po přečtení měl odnést poznatky o tom, jak ovlivňuje firemní politika velkého průmyslového závodu chod nejen celého regionu, ale v tomto případě hlavně chod a život v nejmenší správní jednotce, a to v obci. Co všechno obec podniká pro zlepšení životního zázemí svých občanů.

V úvodu práce vás uvedu do děje v regionu. Dále chci čtenáře seznámit s historií závodu Škoda Auto a.s. a jeho vlivem na zdejší region. Popíši též hlavní důvody její atraktivity z pozice zaměstnavatele ve vztahu ke svým pracovníkům. Dále pak

představím obec Černíkovice. Její rozvoj doposud, její občanskou strukturu, spolkový a společenský život, strukturu zaměstnanosti v obci, která je poměrně vázaná na již zmiňovaný automobilový závod, a hlavně novou vlnu přistěhovalých občanů. Ti jsou hlavní a nejzásadnější změnou v obci Černíkovice a byli předmětem mého šetření mezi občany obce. Součástí všeho je i můj pohled na věc, jako aktivního občana obce. Výsledkem by mělo být vypátrání a popis všech provedených i chystaných změn v mé rodné obci.

2. Teoretická část

2.1. *Počáteční popis událostí*

V regionu Rychnovsko nastaly v posledních letech nepřehlédnutelné změny. Jsem si plně vědom majoritního podílu na uskutečňování a uvádění těchto změn v praxi, který nese stát, Královéhradecký Krajský úřad i Městský úřad v Rychnově nad Kněžnou jako změny vykonávající instituce, které disponují určitým konceptem své politiky, zvláště pak Městský úřad Rychnov nad Kněžnou svojí strategií regionální politiky.

Má bakalářská práce ovšem nemá být o popisování a posuzování zásluh těchto výše zmíněných úřadů. Zabývám se především změnami v mé rodné obci Černíkovice, nebo změnami, které se jí z jejího pohledu blíže dotýkají. Jelikož se považuji za aktivního občana, dění v naší obci sleduji a jsem také tvůrcem obecního Zpravodaje, který informuje občany o všem podstatném z dění v naší obci. Toto téma je pro mě velmi zajímavé, atraktivní a blízké.

Za původce, ne ovšem realizátora většiny změn, považuji automobilový závod Škoda Auto a.s. se sídlem v nedalekých Kvasinách. Změny se ovšem dotýkají víceméně celého Rychnovska.

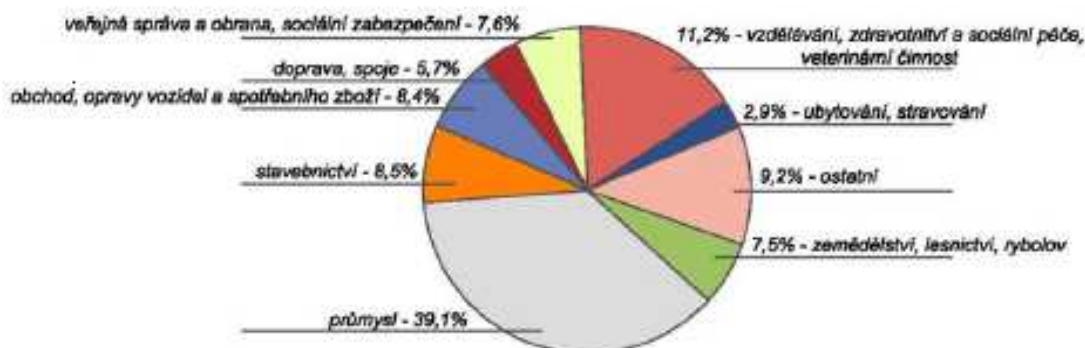
2.1.1. Charakter regionu

Tento region se dá klasifikovat jako *významně venkovský region*, kde žije skoro polovina obyvatel v obcích (Hudečková H., Lošťák M., Ševčíková A, 2005, s. 42). Ovšem je to velmi silný region s nízkou nezaměstnaností a vysokým životním standardem. Jak dokládá aktualizace ÚAP ORP Rychnov nad Kněžnou pro rok 2010 (Územně analytické podklady obce s rozšířenou působností Rychnov nad Kněžnou – část b. Rozbor udržitelného rozvoje území), okres Rychnov nad Kněžnou je 3. v žebříčku nejnižší nezaměstnanosti v Královéhradeckém kraji s hranicí pohybující se okolo 3 - 4%. Jen nedávná celosvětová ekonomická recese toto procento na krátkou dobu zvedla až na 7%, přesto má opět rychlou klesající tendenci.

Hospodářsko-ekonomická situace regionu, dle ÚAP ORP, má v západní části průmyslovo-zemědělský charakter, ve východní podhorské a horské oblasti převládá lesní hospodářství. V celém regionu je pak velké zastoupení sektoru obchodu a služeb. Pro zemědělskou výrobu a dřevařské práce má tento region výborné podmínky. Nejsou

zde ovšem žádné stopy po ekoturistice či agroturismu, který by, alespoň v malebných horských nebo podhorských částech, mohl být dobře realizovatelný i užitečný pro zdejší obyvatele. Hlavní slovo v regionu, co se týče výroby a poskytování pracovních míst, má průmyslová výroba. Největšími centry jsou již zmíněné Kvasiny, Rychnov nad Kněžnou či Třebešov a další. Ovšem za hlavní, tzv. *růstový pól* – místo označované jako „motor růstu“, tedy takové, „představující sídlo či sídla firem s pozitivním dopadem na hospodářský a sociální rozvoj celého regionu“ (Hudečková H., Lošťák M., Ševčíková A, 2005, s. 86), můžeme označit Kvasiny se sídlícím automobilovým závodem Škoda Auto a.s. Různé subjekty dále podnikají ve strojírenském, stavebním, dřevozpracujícím či v potravinářském průmyslu. Jmenujme na příklad třebešovský Matrix, který zpracovává dřevo a vyrábí okna, dále rychnovský FAB, který figuruje na poli strojírenství – zámečnictví. Dalšími firmami jsou dřevozpracující solnická Alfa či stavební společnost VCES nebo Strabag z Rychnova nad Kněžnou, zabývající se opravami komunikací. Nesmíme zapomenout ani na dalšího, kterým je pekárna Beas Lično, které se nachází v sousední obci. V regionu s hlubokou zemědělskou tradicí najdeme i Zemědělskou společnost Trnov s širokou plošnou působností. Dále zde sídlí mnoho firem, zabývajících se autodopravou. Index vyjíždějících pracujících za hranice rychnovského regionu je velmi nízký. To dokazuje vysokou pracovní soběstačnost tohoto okresu. V rámci Rychnovska je nejvíce dojíždějících za prací do Rychnova nad Kněžnou, Kvasin a v rámci kraje do Hradce Králové. (ÚAP ORP Rychnov nad Kněžnou, [online])

Graf č. 1: Přehled zaměstnání ekonomicky aktivního obyvatelstva

zdroj: Internetový portál města Rychnova nad Kněžnou [online]. ÚAP ORP Rychnov nad Kněžnou Územně analytické podklady obce s rozšířenou působností Rychnov nad Kněžnou – část b. Rozbor udržitelného rozvoje území. 2011-29-09 [cit. 2011-11-08] Dostupný z WWW: http://www.rychnov-city.cz/uzem_plan/uap/ruru-text.pdf

Tabulka č. 1:

Ekonomické subjekty v ORP :

celkem	7.456
fyzické osoby	6.218
z toho živnostníci	5.111
právnícké osoby	1.238
z toho obchodní společnosti	465
z toho družstva	24
z toho státní podniky	1

zdroj: Internetový portál města Rychnova nad Kněžnou [online]. ÚAP ORP Rychnov nad Kněžnou Územně analytické podklady obce s rozšířenou působností Rychnov nad Kněžnou – část b. Rozbor udržitelného rozvoje území. 2011-29-09 [cit. 2011-11-08] Dostupný z WWW: http://www.rychnov-city.cz/uzem_plan/uap/ruru-text.pdf

2.1.2. Regionální rozvoj a jeho roviny

Začněme krátkými definicemi. Pod slovem rozvoj rozumíme: kontinuální změny napomáhající růstu či fungování. Pojem region lze charakterizovat jako jakékoliv ohraničené území s vnitřní organizací (správou). Regionální rozvoj tedy chápeme jako pozitivní, žádoucí, vývoj klíčových socioekonomických složek v ohraničeném území – regionu. Regionální rozvoj se opírá především o žádoucí prostorové uspořádání společnosti, avšak kromě územních aspektů zahrnuje další, které mají sociální a kulturní povahu. V posledních letech se prosazuje endogenní přístup k regionálnímu rozvoji. Ten zdůrazňuje iniciativu a angažovanost „zdola“, „zevnitř“, aby mohly být mobilizovány a využity všechny místní zdroje pro vlastní rozvoj. (Hudečková H., Lošťák M., Ševčíková A, 2005, s. 87) S pojmem rozvoj regionu také úzce souvisí pojmy regionální disparita a regionální nerovnost. Pokud se jedná o nerovnost mezi regiony ve faktorech, které mají rozličnou povahu – geografickou, demografickou, či například sociálně ekonomickou nebo sociálně kulturní – jedná se o regionální nerovnost. Pokud se ovšem jedná o rozdílné ekonomické a sociální podmínky a situace žití lidí v regionech, ačkoli faktory, které tyto disparity ovlivňují, mohou mít povahu jakoukoliv – historickou, geografickou nebo přímo ekonomickou či sociální – jedná se o regionální disparitu. Pokud dojde k rozvoji jednoho regionu, stává se, že dojde k prohloubení rozdílů v aspektech například sociálně-ekonomických mezi ním a regionem sousedním. Proto je potřeba s nerovnostmi pracovat a usilovat o regionální nerovnosti takové, které mají tendenci se navzájem vyvažovat (z nerovností se stává pouhá různost). Těmto nerovnostem říkáme disperzní.

Regionální rozvoj zahrnuje nejen územní aspekty, ale také otázky ekonomické, ekologické, sociální i kulturní. Každá forma regionálního rozvoje nesmí ovšem upřednostňovat žádnou svoji rovinu před druhou a je nutné dbát na to, aby se region rozvíjel rovnoměrně. Všechny tři roviny, ať už hospodářská, ekologická či sociální, nesmí být upřednostněny na úkor druhé. (Hudečková H., Lošťák M., Ševčíková A, 2005, s. 1) V praxi se ovšem stává, že na příklad: „ekonomické otázky jsou v regionech řešeny na úkor ekologické situace, anebo dokážeme slušně řešit obě tyto polohy případného problému, avšak s neúměrně rozdílnými dopady na různé skupiny obyvatel, žijících v regionu – pak jsme ovšem nedokázali „uhlídat“ řešení sociální stránky případného problému.“ (Hudečková H., Lošťák M., Ševčíková A, 2005, s. 1) O dodržování rovnoměrného rozvoje se tedy starají příslušné krajské či regionální instituce, které řídí přerozdělování peněz do jednotlivých sektorů rozvoje.

2.1.3. Roviny rozvoje Rychnovska

Stát společně s krajem, prostřednictvím měst a obcí, využily situace ve svůj prospěch, a především prospěch zdejších obyvatel. Proto výrazně investovaly jak do technické, dopravní, ale i sociální infrastruktury. Konkrétně to podnítilo opravy silnic, investic do průmyslových zón, inženýrských sítí (vodovody, kanalizace, plynovody, čističky odpadních vod), opravy škol v Kvasínách a sousední Solnici, či vybudování ZTV pro stavbu nových rodinných domů v mnoha obcích na Rychnovsku. Zdá se tedy, že všechny polohy regionálního rozvoje byly zatím řešeny rovnoměrně. Škoda Auto a.s. bude i nadále, s výhledem do příštích deseti let, investovat do kvasinského závodu, což doufejme, povede k ještě nižšímu indexu nezaměstnanosti a zkvalitnění života v našem regionu.

Vše má ovšem i své stinné stránky. Jimi může být zvýšení emisí výfukových plynů nebo zvýšení hluku z důvodu nárůstu frekventovanosti dopravy, což by mělo být nadále regulováno investicemi do místní silniční sítě, stavbami obchvatů či zvukových bariér, které již probíhají v sousední Solnici. I když byly na základě rozšiřování výroby v závodu Škoda Auto a.s. státem, potažmo krajem, finanční prostředky investovány především do zkvalitnění silničních komunikací vedoucích od kvasinského závodu, dále pak do obce Kvasiny – její občanské vybavenosti, rekonstrukce komunikací a kanalizace, napojení na novou ČOV, vybudování ZTV pro bytovou výstavbu, či do oprav ZŠ Solnice a ZŠ Kvasiny - ostatní přilehlé obce se také rozhodly využít

příležitosti. I když svépomocí, nevyšly na prázdno. Pojdme si nyní v teoretické rovině přiblížit strategii a postup rozvoje obce Černíkovice, který sama zvolila.

2.1.4. Atraktivita obce

Položme si otázku: Co si lze představit pod pojmem atraktivita obce? Napadne nás mnohé.

Začněme přírodou okolo obce. Obec a příroda byly a jsou úzce spjaty. Geografická poloha, přilehlé krajinné a přírodní prvky jako rybníky, lesy, skály či údolí, to vše je součástí atraktivity obce samotné. Především v dnešní době, která velmi apeluje na ekologii, musíme v tomto ohledu zmínit i míru šetrnosti a ohleduplnosti obyvatel i představitelů obce k přírodě, do které je zasazena. Obec má urbanistický tvar, který je ovšem téměř vždy určen krajinou, do níž je zasazena. Vždyť jak píše ve své knize G. Aulig a T. Klingberg, rozdíl mezi vesnickou obcí a městem by nám měl být patrný již zvenčí: zatímco vesnice stále ještě leží v krajině jako uzavřená jednotka a její půdorys vychází z topografie, město se stále více od krajinných podmínek odpoutává. (G. Aulig, T. Klingberg, 1991, s. 18)

Mezi hlavními kritérii bude především občanská vybavenost obce, kterou rozumíme veřejnou infrastrukturu, malá a střední komerční zařízení, tělovýchovná a sportovní zařízení, či hřbitovy. Přesněji řečeno od kvalitních silnic a chodníků, kanalizace, plynofikace, vodovodu, telefonního a televizního signálu, elektrické rozvodné sítě, přes školky a školy, či poštovní úřad a sportoviště. Rekreace a využití volného času je faktor ovlivňující náhled na obec, do jehož záběru neodmyslitelně patří sportoviště, cyklostezky, dětská hřiště, parky, či trasy pro pěší. Přítomnost služeb zajišťujících pohodlí občanů a jejich potřeby, jako jsou například prodejna potravin či jiných druhů zboží, přítomnost menších či větších firem nebo podnikatelů, jen vylepšuje dojem z obce.

Dalším neméně důležitým faktorem je společenský, kulturní a spolkový život. Nezapomínejme, že sociální kapitál je přece pro každého člověka velmi důležitý. Zvláště v rámci tak malé územně správní jednotky jakou je obec, kde předpokládáme, že se většina obyvatel zná osobně, a tudíž je celková integrita daleko vyšší a hmatatelnější než ve městech. Velkou roli hrají právě v tomto ohledu bezesporu i místní organizace nebo spolky. Většina obcí má své dobrovolné hasiče či myslivce, v některé nalezneme i Sokol, či nějaký nový, moderní spolek nebo kroužek. Také přístup a

chování pracovníků obecní instituce, tedy obecního úřadu a dalších zaměstnanců místních služeb, je zohledňován. To vše jsou faktory, které hrají nezaměnitelnou roli v rozhodování se nových potenciálních obyvatel při výběru lokality, kterou později budou nazývat svým domovem.

2.1.5. Strategie obcí jak využít potenciálního rozvoje regionu

Jak je výše uvedeno i okolní obce – nejen Kvasiny a Solnice - se rozhodly chopit příležitosti. Zvolily pro to dosti nákladnou, ale v základě perspektivní strategii, která – pokud je dobře načasovaná - nese své ovoce. To vše se může odrazit v podobě nárůstu obyvatel v obci, tudíž i v daňovém zvýhodnění pro obec, či větší šanci na získání vyšší dotace. Nebo jí pomůže při žádostech o úvěry na realizaci rozvojových plánů, které opět povedou ke zkvalitňování života v obci. Tou strategií je myšlena výstavba základní technické vybavenosti (dále jen ZTV) pro výstavbu nových rodinných domů. A právě toto je tou první velkou a základní změnou v obci Černíkovice, kterou ve své práci zohledňuji jako změnu, ale současně ji beru jako základ pro ostatní změny, po kterých budu ve své práci - prostřednictvím uskutečněných interview se mnou vybranými respondenty - dále pátrat a popisovat je. Bylo to právě vykoupení pozemků a následné vybudování ZTV pro stavbu rodinných domů. Jak jsem tedy uvedl, tuto zásadní změnu beru jako základ všech změn, původce, a proto ji zmiňuji již nyní – ostatní změny vyplynou až z následného výzkumu.

Peníze obce získaly z poskytnutých úvěrů, které později splácejí z utržených peněz za prodej parcel. Cena parcely je v dnešní nelehké, ekonomicky vratké době pro potencionální zájemce dosti rozhodujícím faktorem, a proto musí být stanovena tak, aby nebyla příliš vysoká a neodrazovala případné zájemce, ale nesmí být také příliš nízká, aby vůbec výsledná utržená částka pokryla náklady, které obci vznikly tehdy, když dostala bankovní úvěr na stavbu ZTV.

Velmi důležitým faktorem při rozhodování a plánování, jaké pozemky obec odkoupí, či ze své správy vyčlení pro umístění ZTV k novým rodinným domům je studie, jejímž cílem je racionalizovat prostorové uspořádání a využití území v obci, tedy územní plán (dále jen ÚP). Územní plán je naprosto klíčový dokument pro jakýkoliv stavební rozvoj lidských sídel a změny v krajině v rámci dané obce. Pro stavby nebo záměry, které nejsou v souladu s územním plánem, nesmí žádný úřad vydat povolení, například územní rozhodnutí nebo stavební povolení. Naopak projekty, které jsou v

územním plánu zaneseny, se dají jen velmi těžko zrušit či předělat. Změnit ÚP není záležitost několika dní. Všechny změny navrhované obcí, která se – pokud pozemek nepatří celý jí – musí ještě dohodnout a případně odkoupit části pozemků od původních majitelů, jsou později předkládány a následně, v lepším případě, schváleny příslušným městským úřadem. Jak uvádí ve své práci S. Adamčík, v rámci obce se směřují dohromady i přístupy regionálního a územního plánování, které se na jejím malém území prakticky prolínají, takže sociálně-ekonomické parametry rozvoje obce prakticky splývají se zásadami územního rozvoje, rozvrhu využití ploch pro dané účely apod. (S. Adamčík, 2000, s. 71) Ve své úvaze dále pokračuje: „Starostové a rady malých obcí pracují bez profesionálních manažerů a uplatňují manažerské myšlení přímo bez použití speciálních manažerských metod, technik a modelů, které povětšinou nahrazují vlastním kreativním a případně i podnikatelským myšlením.“(S. Adamčík, 2000, s. 72) Musí tedy ovšem ještě přihlížet k daným podmínkám ve své obci, které je limitují.(S. Adamčík, 2000, s. 72)

Obec tedy vyčlení místa ve svém katastru dle ÚP pro výstavbu nových rodinných domů, ale tím tento „kolotoč změn“ teprve začíná a je ještě dlouhá cesta k novým postaveným domům na novém sídlišti. A tím vše také nekončí. V další kapitole se budu zabývat dalším postupem obce.

2.1.6. Zkrácený popis postupu obce při budování ZTV pro nové rodinné domy

Pokud je ÚP schválen, může obec po předložení všech potřebných podkladů zažádat o poskytnutí bankovního úvěru. Následně nechá vyměřit zeměměřiči rozlohu nového sídliště a zadá vyhotovit nákresy plánů. Poté vypíše výběrové řízení na stavební firmu, která provede stavební práce. Po dostavbě ZTV, komunikace vedoucí k novému sídlišti a její řádné kolaudaci, nastává další důležitá fáze, propagace nových parcel. Fáze, která prověří reklamní a manažerské schopnosti řídicích orgánů obce, jde o uvědomění veřejnosti na to, že jsou k dispozici parcely pro stavbu nových rodinných domů, že obec je atraktivní, má co nabídnout a čeká „jen na vás!“.

2.1.7. Propagace nových parcel

V tomto případě ovšem nesmíme od obcí čekat rozsáhlé reklamní kampaně, jaké jsou k vidění v naší zemi před jakýmkoliv volbami. Obce mají přece jen do své obecní

pokladny hlouběji než politické strany, tudíž za hlavní faktor ovlivňující rozsah reklamní propagace obcí můžeme označit finance. Většinou je volena mediální inzerce v podobě krátkých spotů, prostřednictvím rádia, televize, ale většinou pouze na regionální bázi. To se týká i inzerce v tiskovinách. Nejčastěji ovšem můžeme vidět formu tištěnou, v rámci obce samotné - zpravodaje, informační tabule, letáky, plakáty a podobně. Nejdůležitějšími a hlavními dvěma druhy rozšíření jakýchkoliv zpráv směrem k veřejnosti jsou webové stránky a verbální šíření informací.

Internetové stránky jsou pro naši dobu nezbytné a měla by jimi disponovat dnes již každá firma či instituce. Předpokládejme, že ten, kdo hledá místo pro stavbu svého rodinného domu, zapátrá hlavně v končinách webových stránek obcí. Důležité je, aby tato stránka měla kvalitní grafickou úroveň a byla přehledná. Mnoho lidí se řídí prvním dojmem. Dále musí obec dbát na to, aby zde případný zájemce o stavbu rodinného domu našel všechny potřebné informace a veřejně přístupné materiály, které potřebuje. Na jejich základě pak může učinit svá další rozhodnutí, popřípadě kontakty na místa či osoby, u kterých získá další potřebné informace. Důležitá je aktuálnost všech informací a vyhlášek.

Druhou a podstatně starší formou je verbální přenos informací mezi dvěma či více jedinci. Ústní – verbální komunikace - zde mezi individui či institucí a individuem, je nejstarší formou sdělování jakýchkoliv informací. Proces komunikace chápaný jako výměna jakýchkoli výsledků lidské činnosti může probíhat přímo nebo zprostředkovaně. Verbální přenos informací je stále důležitým elementem i v dnešní moderní, přetechnizované době, zvláště když chybí dostatek financí na řádnou mediální kampaň.

2.1.8. Příchod nových obyvatel

Každá země, kraj, region či obec má své slabé a silné stránky. Pokud má některý region oproti druhému navrch ve faktorech, kritériích, které mohou mít rozličnou povahu – geografickou, demografickou, infrastrukturní, sociálně ekonomickou či sociálně kulturní a jinou, jde o *regionální nerovnost*. (Hudečková H., Lošťák M., Ševčíková A, 2005, s. 2) Jsou ovšem mezi okresy rozdílné podmínky v oblasti ekonomiky a sociálních podmínek, které tedy ovlivňují situaci a kvalitu žití v regionu, jedná se o *regionální disparitu*. (Hudečková H., Lošťák M., Ševčíková A, 2005, s. 2) Mohli bychom uvažovat o tom, že jiným řešením než pracně řešit regionální disparity je

uvažovat o tom, že se lidé, pokud žijí v regionu s negativní regionální disparitou a pociťují to jako sociální problém, mohou přemístit jinam, kde tomu tak není a podmínky žití slibují vyšší kvalitu života. Regionální disparity totiž pod sebou často skrývají vlivy, které jednotliví lidé a jejich uskupení nemohou ani za cenu sebevětší iniciativy a angažovanosti zvrátit. (Hudečková H., Lošťák M., Ševčíková A, 2005, s. 3) Pak je ovšem na místě přemýšlet o geografické vyčerpatelnosti prostoru České republiky a na řadu musí přijít *institucionální zásah*. Což je zásah, udržující řád, fungování struktur a možnost požívání stejných lidských práv pro všechny občany, a to i práv v oblasti hospodářského a sociálního života a jeho podmínek. (Hudečková H., Lošťák M., Ševčíková A, 2005, s. 3) Ovšem od zrušení nevolnictví se občané Čech, Moravy i Slezska mohou libovolně pohybovat, a to v rámci celé republiky, tak i v rámci jednoho kraje či regionu. V tomto černíkovicím případě předpokládáme migraci vnitřní, kterou lze definovat jako: „...změnu trvalého pobytu za hranice určité administrativní jednotky, zpravidla obce či kraje.“ (Hudečková H., Lošťák M., Ševčíková A, 2005, s. 13) Změna ovšem má příčiny. Ty zde hledáme v oblastech nového trendu stěhování mladých rodin z panelových domů v městských částech do staveb rodinného typu v příměstských částech, či obcích poblíž měst. Dále také v atraktivitě obce, její občanské vybavenosti, příznivosti cen při nákupu stavební parcely, blízké poloze u okresního města, v jeho pracovních příležitostech, institucích nebo službách a v průmyslovém závodě v Kvasinách, který nabízí dobré pracovní podmínky.

Příchod obyvatel si ovšem vyžádá změny v obci. Základní při této strategii je tedy změna ÚP a vybudování ZTV pro výstavbu rodinných domů nově příchozích obyvatel. Ale jsou jistě další změny, které si tento proces vyžádá, a to již je předmětem mé práce.

Obec tedy musí bezpodmínečně projít určitými změnami. Ať to již jsou a budou změny vynucené, které si vyžádala či vyžádá situace nebo zákon, či vyhláška, nebo také může být obec a její zástupci tak benevolentní, že budou provádět změny „na přání“ svých obyvatel. Ve své práci bych chtěl tyto změny, týkající se především mé obce, postihnout, čtenářům přiblížit a objasnit jejich původ a účel.

2.2. Škoda Auto a.s.

V úvodu své práce uvádím, že závod považuji za původce všech změn v regionu Rychnovsko. Proto také považuji za důležité, tento závod čtenářům přiblížit. Začnu

historií závodu, kde uvádím dvě důležitá jména prvních majitelů kvasinského panství a zakladatelů automobilové výroby v našem regionu.

Subkapitoly o historii závodu a jeho vlivu na zdejší region se všemi údaji čerpám z knihy vydané k slavnostní příležitosti 70. výročí fungování kvasinského závodu od panů Vladimíra Holoubka a Jana Králíka s názvem Z Kvasin do celého světa. Dále jsem čerpal z internetového zdroje, konkrétně z oficiálních webových stránek automobilového závodu.

2.2.1. Historie

Historie kvasinského závodu sahá do dob 1. republiky, kdy otec a syn, František a František Karel Janečkové koupili za částku 4,6 mil Kč Kvasinsko-solnické panství a rozhodli se pro výrobu automobilů.(Holoubek V., Králík J. 2004, s. 4) Rod Janečků pocházel z Chrudimska, ale přes dlouhé cestování se opět usadil ve východních Čechách. Otec se synem dlouho uvažovali o výrobě automobilů, a proto koupili kvasinské panství, jehož součástí byly pila a bednárna, pro tehdejší výrobu dřevěných karoserií tak důležité. V rámci regionální vlakové dopravy vedly koleje přímo na dvůr pily.

Pro zajímavost je také možno uvést, že v souvislosti se jménem Janeček vznikla i značka našeho legendárního motocyklu s názvem JAWA. Došlo k tomu spojením dvou slov, příjmení Janeček a Wanderer, jako názvu německého motocyklu, pro jehož výrobu František Janeček zakoupil licenci.(Holoubek V., Králík J. 2004, s. 8) Dále už se ovšem soustředili jen na výrobu automobilů.

Důležitým datem pro kvasinský závod byl 1. říjen roku 1949, kdy vyšla vyhláška Ministerstva průmyslu č. 2370. Vyhláška rozhodovala o tom, že kvasinský závod bude vyjmut ze svého krátkého působení v národním podniku Zbrojovka Brno a bude začleněn do AZNP Mladá Boleslav. V této spolupráci vydržel závod až do porevolučního roku 1991, kdy došlo k podpisu dohody mezi státem a německým automobilovým koncernem Volkswagen A.G. Z podniku AZNP se tedy rázem stal podnik nový, s jednotícím názvem Škoda a.s. (Holoubek V., Králík J. 2004, s. 65) Škoda se tak stala čtvrtou značkou v daném koncernu. Podnik AZNP se totiž nacházel ve velké finanční tísní, způsobené malým prodejem svých vozů, proto stát hledal vhodného zahraničního partnera – kupce, s dostatečnými zkušenostmi v oblasti celosvětového trhu, který měl do českého automobilového závodu vnést zkušenost v pohybu na tomto

trhu, a hlavně zisk. Další roky a tržně úspěšné modely automobilů ukázaly správnost tohoto kroku. Postupem času se z původních 31% podílu stal Volkswagen majoritním vlastníkem. Pod hlavičkou tohoto koncernu značka Škoda dále prosperuje a tím navazuje na svoji dlouhou tradici nejen výrobce kvalitních vozů, ale i hlavního průmyslového a zaměstnavatelského tahouna rychnovského regionu.

2.2.2. Vliv a historie vlivu závodu na zdejší region

Kvasinský automobilový závod vždy výrazně ovlivňoval jak zaměstnanost, tak i život a především úroveň a kvalitu života ve zdejším regionu. Je a bylo to dáno hlavně v průběhu let zvyšujícími se pracovními příležitostmi pro obyvatele Rychnovska. Namátkou uvádím pár údajů, týkajících se zaměstnanosti v závodě, které pochází z výroční knihy s názvem *Škoda Kvasiny – Z Kvasin do celého světa*. Ta mapuje vývoj automobilového závodu od jejího vzniku v roce 1934 až po rok 2004.

Předválečná léta zastupuje rok 1938 s 240 zaměstnanci. Výroba dřevěných karoserií vyžadovala převážně zaměstnance vyučené jako kolaře, bednáře či strojníky.

Léta znárodněné automobilky v rukou komunistického režimu představuje rok 1961 se 760 zaměstnanci. (Holoubek V., Králík J. 2004, s. 67) Nutno ovšem podotknout, že se v té době muselo jednat, vzhledem k ještě značně malé mechanizaci výroby, o vzdělané a vyučené pracovníky v potřebném mechanickém oboru. Dalšími, tehdy státními podniky pracujícími v jakémkoliv odvětví průmyslu byly Porkert – Orlické strojírny, které byly se svými pobočkami po celé republice také velkým závodem. Solnická dřevozpracující Alfa, nebo týništský Elitex, vyrábějící tkalcovské stavy a jiné strojírenské výrobky, byly další významné podniky zdejšího regionu. V té době byly počty zaměstnanců výše zmíněných závodů přibližně srovnatelné.

Porevoluční rok 1995, plný nových, menších či větších soukromých podnikatelských záměrů nebo firem, ukazuje 1200 zaměstnanců v kvasinském závodě s průměrnou měsíční mzdou 8 120 Kč. V té době se také automobilka v Kvasinách, jako pobočka hlavního závodu Škody Auto a.s. v Mladé Boleslavi, začíná stávat jedním z hlavních zdrojů zaměstnanosti a příjmů v našem regionu. Ostatním průmyslovým závodům se po revoluci přestalo dařit úplně, nebo značně zmenšily svoji produkci. Hlavním důvodem jejich neúspěchů bylo ať už zprětrhání silných vazeb s RHP nebo malý zájem o jejich výrobky, a tudíž se v jejich případech začalo jednat o ztrátovou výrobu.

Rok 2003, poslední rok před uzávěrkou knihy, mapující vývoj Škody v Kvasinách, poukazuje na dále rostoucí zaměstnanost a to v podobě 2400 zaměstnanců. Nutno poznamenat, že v této době již kvasinský závod doslova „válcuje“ okolní průmyslové podniky, které buď musely změnit své zaměření, nebo úplně zanikly.

V dnešní době je kvasinský závod s nadsázkou řečeno podnikovým „hegemonem“ zdejšího regionu. V roce 2009 zaměstnávala automobilka 2 895 zaměstnanců z celého regionu i mimo něj. Je to dáno jak tradicí, výhodnými pracovními poměry, které uzavírá se svými zaměstnanci, výhodami, které nabízí po uzavření pracovního poměru (uvedeno níže), ale především svojí spoluprací s německou automobilovou značkou Volkswagen. Od roku 1991 je totiž značka Škoda Auto a.s. součástí koncernu Volkswagen a díky tomu může lépe expandovat a plnit zahraniční trhy svými vozy. Volkswagen je také od července 2007 majoritním vlastníkem akcií Škody a.s. Tato spolupráce je obrovskou výhodou, která zlepšuje pracovní podmínky, ale i platové ohodnocení zaměstnanců.

2.2.3. Atraktivita práce ve Škoda Auto a.s.

Rád bych v této části citoval výňatek z Výroční zprávy Škody Auto a.s. za rok 2009:

„V oblasti vztahů s veřejností a okolím je strategickým cílem dlouhodobě přispívat ke zvyšování životní úrovně občanů v regionech a zemích, kde Skupina přímo působí. K naplnění cíle vede vytváření nových, často vysoce kvalifikovaných pracovních míst, dlouhodobá podpora vzdělávacích aktivit pro nejširší občanskou veřejnost v rámci vlastních vzdělávacích zařízení, podpora regionální kultury, sportu a dalších veřejně prospěšných činností“ (Vize 2018, online)

Pro obyvatele Rychnovska je práce v kvasinské Škoda a.s. velmi lákavým zaměstnáním. Je to dáno poměrně velkým množstvím výhod plynoucích z uzavření pracovního poměru v tomto automobilovém závodě. Výhody se týkají celé společnosti Škoda, čili i ostatních poboček v Plzni, Vrchlabí i hlavního závodu v Mladé Boleslavi.

Důležitým aspektem je také samostatná síť vzdělávacího programu, které vzdělává, formuje a dodává závodům Škoda Auto a.s. školené a specializované pracovníky. S těmi se na poli zaměstnanosti v pobočkách závodu počítá přednostně. Jedná se o vlastní vysokou školu, SOU a síť spolupracujících automobilových, strojírenských či elektrotechnických SOŠ a SOU. Vše je doplněno studijními programy.

Tabulka č. 2: Výhody plynoucí z uzavření pracovního poměru

<i>Zapůjčení služebního vozu na svatbu zaměstnance</i>
<i>Příspěvek na rekreaci, Týden dovolené navíc</i>
<i>Zvýhodněný finanční a operativní leasing nových vozů</i>
<i>Zaměstnanecké slevy na prodej nových i ojetých vozů</i>
<i>Zaměstnanecké slevy na Škoda originální díly a příslušenství</i>
<i>Mimořádná linková doprava z oblastí či regionů, v nichž není možné využít veřejnou dopravu</i>
<i>Doprava v areálu závodu (navazující na linky MHD)</i>
<i>Jazykové kurzy</i>
<i>Prodej ojetých vozů seniorům a zaměstnancům odcházejícím do důchodu</i>

zdroj: Internetový portál Škoda Auto a.s. [online]. 2011 [cit. 2011-06-07]. Zaměstnanecké benefity.

Dostupné z WWW: <http://www.skoda-auto.cz/cs/career/employer/benefits/Pages/benefits.aspx>

2.2.4. Nabízené sociální výhody Škodou Auto a. s.

K výše zmíněné a probírané atraktivitě práce v kvasinské Škodě Auto a.s. jistě přispívají i výhody v oblasti sociální, která je velmi zásadním faktorem při výběru zaměstnání, ale i výborným nástrojem firemní politiky z hlediska motivace zaměstnanců.

Moje bakalářská práce se zabývá, z hlediska struktury obyvatel, hlavně mladými rodinami s dětmi. A právě tato část obyvatel na sociální výhody v době snižování mateřského příspěvku, porodného, přídavků na děti a k tomu zvyšování cen prakticky všeho, na co lze jen pomyslet, velmi slyší. Samozřejmě, že je to velmi lákavé i pro ostatní skupiny obyvatel. Jak se dále píše ve Výroční zprávě Škoda Auto a.s.: , *Cílem sociální politiky firmy je komplexní péče o zaměstnance a vytvoření pracovního prostředí, které podporuje motivaci, výkonnost a vysokou kreativitu zaměstnanců.*“(Vize 2018, online) Myslím, že takto nastavená sociální firemní politika jen zvyšuje atraktivitu práce ve firmě.

Tabulka č. 3: Příklady sociálních výhod

<i>Půjčky na bydlení (na koupi domu či bytu, výstavby, modernizaci, příp. přestavbu)</i>
<i>Příspěvek při narození dítěte</i>
<i>Měsíční příspěvek na penzijní připojištění</i>
<i>Odměny při odchodu do důchodu</i>
<i>Příspěvek na jesle</i>
<i>Program seniority (zvláštní volna s náhradou mzdy, volna určená pro rekondiční pobyty v lázních a případné sociální peněžní výpomoci pro zaměstnance, kteří ve společnosti odpracovali min. 30 let)</i>
<i>Výpomoc rodině při úmrtí zaměstnance</i>
<i>Pracovní volna s náhradou mzdy (při narození dítěte manželce/družce, pro OZP, pro osoby pečující o dítě do 12 let, pro rodinného příslušníka držitele průkazu ZTP/P, pro seniory, při stěhování, při svatbě a účasti na obřadu, při úmrtí a účasti na pohřbu, pro ženy z noční práce)</i>
<i>Úrazové pojištění</i>
<i>Služby privátních praktických a odborných lékařů na poliklinice Škoda</i>

zdroj: Internetový portál Škoda Auto a.s. [online]. 2011 [cit. 2011-06-07]. Zaměstnanecké benefity.

Dostupné z WWW: <http://www.skoda-auto.cz/cs/career/employer/benefits/Pages/benefits.aspx>

Foto č. 1: letecký pohled na automobilový závod Škoda Auto a.s. Kvasiny 1

zdroj: osobní archiv

Foto č. 2: letecký pohled na automobilový závod Škoda Auto a.s. Kvasiny 2

zdroj: osobní archiv

2.3. Černíkovice

Obec Černíkovice územně patří do okresu Rychnov nad Kněžnou a náleží do Královéhradeckého kraje. Příslušnou obcí s rozšířenou působností je rovněž okresní město Rychnov nad Kněžnou. První zmínky o obci se datují do roku 1354, kde je v pramenech uváděna jako Grunov (Grunau).

Černíkovice se rozkládají asi pět kilometrů severozápadně od Rychnova nad Kněžnou. Dle oficiálního turistického členění náleží do oblasti Orlických hor a Podorlicka. Ves leží v průměrné výšce 316 metrů nad mořem. Jedná se o obec řadového typu. Centrem obce je tedy dlouhá komunikace. (Veselá J., 1998, s. 7) Usedlosti se ovšem začaly stavět podél toku říčky Bělé, kterou později kopíruje i vybudovaná hlavní obecní komunikace. Současné osídlení je složitý systém, který se utvářel celá staletí, ve kterém jsou sídla navzájem propojená množstvím nejrůznějších vazeb, především dodavatelsko-odběratelskými a kooperačními vztahy materiální výroby, sítí technické infrastruktury, pohybem obyvatelstva za prací, či přenosem nejrůznějších typů informací. (Kadeřábková, Mates a kol, 1998, s. 14)

Obec rozlohou, katastrální výměra činí cca 1300ha, z toho 49% je orná půda, spadá do středně velkých vesnic a trvale v ní žije podle obecní databáze 708 obyvatel. Obcí protéká říčka Bělá. 1/5 katastrálního území zabírají lesní porosty a nedílnou součástí je i Velký černíkovický rybník s plochou zabírající 30ha. Černíkovice se dále dělí na dvě části, konkrétně to jsou: Černíkovice a Domašín, který je od Černíkovice vzdálen zhruba kilometr směr Rychnov nad Kněžnou.

Obec může vzhledem k důležitým stavbám a občanské vybavenosti konkurovat i větším obcím či městysům. Důležitými stavbami v obci jsou Základní škola a Mateřská škola, budova obecního úřadu s hasičskou zbrojnicí a knihovnou. Základní škola je zde do páté třídy. Tato forma společných tříd, jak uvádí B. Blažek ve své knize, vede děti k vzájemné mezigenerační toleranci, solidaritě, zodpovědné sociální kontrole a účasti na předávání a přijímání tradice. (Blažek, 1998, s. 249) Mezi další důležité stavby můžeme radit poštovní úřad, Dům s pečovatelskou službou (DPS), rozsáhlá sportoviště (fotbalová hřiště, tenisový kurt, víceúčelové hřiště), prodejna potravin, či železářství. Dále bychom v obci našli i památkově cenné stavby a krajinné prvky, jako je zámecký park se zámkem, konírny, rybníkem a rozhlednou Glórie, či kostel Povýšení svatého Kříže se hřbitovem. Je nutné podotknout, že zámek, ve kterém až do roku 2001 sídlil

Ústav sociální péče, je stále v držení hraběcího rodu Kolowratů, kteří jej nechtějí prodat, postoupit do užívání obce, či jen pronajmout, a tudíž chátrající zámek doslova hyzdí vzhled části obce, ve které leží. Obec měla plány jak tuto stavbu využít, především komerčně – ať už k rekreaci, či jiným účelům místního či regionálního rázu. Bohužel s majiteli zámku zatím není dohoda možná, a tak zámek chátrá. Obci byl tento problém připomínán i v ÚAP ORP Rychnov nad Kněžnou část b) Rozbor udržitelného rozvoje území, kde byl tento problém uveden v urbanistických závadách. Tento objekt společně s rozsáhlým objektem bývalého ovocnářství však není majetkem obce, tudíž není v její pravomoci bez souhlasu majitele s ním jakkoliv nakládat. Bohužel, musím opakovat, že obec má zájem o využití této stavby, ale problém je na straně majitelů. Nezbyvá, než jen doufat, že se tento problém podaří vyřešit k prospěchu nás všech.

Dalším vytýkaným bodem obci byl nedostatek ubytovacích míst pro jednotlivce. Tento problém je již v řešení – probíhá rekonstrukce starého hostince na hostinec s penzionem. Ze služeb uvedeme potraviny, restaurační zařízení, kadeřnictví, sadařství, ovocnářství a další větší či menší podnikatele a firmy, kteří také zaměstnávají řadu zdejších občanů. Jedná se o kov a dřevo zpracující firmy. Místní obyvatelé mají k dispozici celkovou plynofikaci obce, veřejný vodovod, kanalizaci či veřejný rozhlas.

zdroj: Informace o obci Černíkovice [online]. Obecné informace o obci. 2011-14.09, [cit. 2011-13-04]. Dostupné na WWW: <http://www.obce-mesta.info/obec.php?id=Cernikovice-576204>

Průměrný věk obyvatel byl dle ORP v roce 2009 41,5 – 43,9. Černíkovice patří tedy ke starším obcím v regionu. Co se týče zaměstnanosti – těžší Černíkovice z blízkosti Rychnova nad Kněžnou a Kvasin – dvou tahounů s pracovními místy v regionu. Ukazatel nezaměstnanosti obcí ukazuje index 4,1 – 7,0% nezaměstnaných. Celý region

potom má třetí nejnižší index nezaměstnanosti v Královéhradeckém kraji. Jeho hranice ovšem vzrostla během nedávné hospodářské „recese“ z 3,2% na 7%. Před počátkem budování nových domů na sídlišti Záhumna, čítal celkový počet obyvatel 681, osob z toho bylo v produktivním věku 491 osob.

2.3.1. Rozvoj doposud

Obec Černíkovice byla již od počátku své existence obcí převážně zemědělskou. Ať už byla v držení šlechtického rodu Kolowratů, za 1. republiky, protektorátu, komunismu, či po sametové revoluci, nic se na jejím zemědělském rázu nezměnilo. 1. ani 2. světová válka také neotřásla činností zdejších rolníků. Nacističtí vojáci sídlili ve zdejším velkostatku a využívali jej a jeho produkty i jako zásobárnu potravin pro svůj černíkovický oddíl. Nástup komunismu jen posílil zemědělství v naší obci vznikem Jednotného zemědělského družstva (JZD) Rudý říjen, které se ovšem díky neochotě černíkovických statkářů nerodilo snadno. Drtivá většina zdejších zemědělců nechtěla o kolektivní formě hospodaření ani slyšet, k úplné kolektivizaci došlo až začátkem 60. let a to jen díky: „vynaložení velikého úsilí zdejšího NV a KSČ.“ (Michalička, 1983, s. 2)

Po konci 2. světové války a následném nástupu socialismu, se obec začala postupně rozvíjet z původních několika málo stavení až do dnešní podoby. K původní zástavbě na pravém břehu říčky Bělé se připojila nová hlavní silnice vedoucí celou obcí. Po jejích obou krajích začaly vyrůstat nové domy. Vybočením z této řady jsou jen obě sídliště – Malá Strana (1978) a Záhumna (2008).

Obec se, co se týče občanské vybavenosti, rozvíjí prakticky neustále od roku 1948, kdy byla opravena hlavní silnice a o rok později zbudován místní rozhlas i vodovodní přípojka z vedlejšího města Solnice. Od počátku minulého režimu zde naplno fungovaly tzv. akce „Z“. Díky nim se postupem let postavila hasičská zbrojnice s budovou místního (tehdy) národního výboru, postavena byla prodejna potravin, mateřská škola, opravil se a vybudoval parčík před základní školou (z původního odkladiště nepoužívané či zastaralé zemědělské techniky a nářadí). Opraven byl i kulturní dům, který se po znárodnění Blímovy továrny na čepice navrátil opět ke svému původnímu využití. Postupem času byla vystavěna také sportoviště. Důležité byly též stavby vodovodů, kanalizací, chodníků a opravy cest směrem k Rychnovu nad Kněžnou a Solnici. Jak píše místní rodák a bývalý starosta pan Michalička ve své práci pro univerzitu Marxismu – Leninismu: „Tyto budovatelské akce se daří uskutečňovat,

protože NV dokázal vystihnout potřeby občanů a využít jejich zájmu pro potřeby obce.“ (Michalička, 1983, s. 3) V roce 1960 dochází k připojení obce Domašín, sousedícího v kilometrové vzdálenosti od naší obce. Obě mají společný, v té době národní výbor, se sídlem v Černíkovicích.

Nový režim již pamatuje plynofikaci obce, stavbu domu s pečovatelskou službou, vybudování nových a rekonstrukci starých sportovišť, či stavby a vyasfaltování cest napojujících se na hlavní komunikaci v obci.

2.3.2. První přistěhovalecká vlna

Zástavba v obci Černíkovice od začátku své existence kopírovala tok říčky Bělé. Nejstarší stavení, ale i následné postupné osídlování se odehrávalo na pravém břehu řeky, který je v bezpečné výšce, tudíž při vzednutí hladiny nedocházelo k zaplavení osídlení.

Ovšem během let docházelo a muselo dojít k rozvoji obce nejen z hlediska občanské vybavenosti, ale především prostoru pro stavbu nových rodinných domů. Proto v roce 1978 došlo k vykoupení pozemků od soukromých majitelů na levém břehu řeky a započala se stavba ZTV pro 18 rodinných domků. Tyto pozemky byly vykoupeny od původních majitelů za částku 4Kč/1m². Zajímavostí je, že byl jeden z majitelů pozemků invalidní, tudíž obdržel za 1m² 6Kč, jako finanční bonus do dalších let.

Levý břeh řeky je ovšem kvůli své nízké poloze tzv. „záplavovou“ oblastí. Což se ukázalo jako fatální při rozsáhlých povodních v červenci roku 1998. Na tomto břehu, před osídlením novými obyvateli v roce 1978, stálo jen 10 stavení, z toho rovná polovina dosahovala v tu dobu stáří až 250 let. Po výkupu pozemků a menších stavebních úpravách začaly stavební práce již ve zmíněném roce 1978 a za 960 000Kč byly dokončeny o 2 roky později. Byla hotová parcelace, vykopána kanalizace, připojen vodovod a elektřina. Plynofikace tohoto sídliště „Malá Strana“ proběhla až v roce 2002 spolu s plynofikací celého zbytku obce.

2.3.3. Rozdíly a společné znaky s poslední vlnou přistěhovaných obyvatel

Doba výstavby a četnost zástavby

Jak uvádí pan Michalička ve své práci, zastavení celé plochy sídliště Malá Strana trvalo přibližně 10let. První domy k tehdejší minimální zástavbě v této oblasti,

kteřá v té době dosahovala stáří okolo 250ti let, přibývaly již s probíhající výstavbou ZTV v letech 1978 – 81. Největší nárůst rodinných domů ovšem přišel až v letech 1982 – 87, kdy se postavilo 9 nových rodinných domů. Od té doby, po dobu dalších 5ti let, se dokázaly prodat všechny parcely a domy zaplnily celé sídliště. V tomto lze najít spojitost s novodobou zástavbou sídliště Záhumna, kde se zpočátku po výstavbě kupovaly pouze parcely a nové domy se zde začaly objevovat až po 1 až 2 letech od kolaudace, jak se také dozvíme z rozhovorů s novými obyvateli obce. Nyní již je rozprodána většina parcel z celkového počtu 36.

Pracovní příležitost

„Moderní společnost se vyznačuje akcentem na řešení životních podmínek prostřednictvím ekonomické oblasti žití.“ (Hudečková H., Lošťák M., Ševčíková A, 2005, s. 3)

Jako většina nově příchozích obyvatel, kteří povětšinou přišli nejen kvůli dobře zajištěné obci z hlediska občanské vybavenosti, či dobrým pracovním podmínkám v nedalekém automobilovém závodě Škoda Auto a.s., anebo „jen“ kvůli dobré prosperitě a nízké zaměstnanosti v našem celém regionu, i tehdejší obyvatelé nově vzniklého sídliště Malá Strana přišli „za prací“. Většina z nich posléze pracovala v zemědělství, jako zaměstnanci JZD Rudý říjen, které sídlilo v Černíkovcích, a které v té době slučovalo pod jednu správu i zemědělská družstva z okolních vesnic. Další část obyvatel byla zaměstnána v přilehlých, většinou strojírenských či dřevozpracujících podnicích. Práce tedy byla zajištěna. Ovšem i v této době se našli lidé, kteří již dojížděli do „automobilky“ Škoda Auto a.s. Samozřejmě bylo jich menší procento než lidí pracujících v zemědělství a zanedbatelné procento, než je počet obyvatel dojíždějících do závodu v Kvasinách dnes.

Rozdílným znakem je také část lidí, která se tehdy přistěhovala do naší obce, ovšem místo toho, aby si postavila nový rodinný dům, obsadila bytové jednotky v obci, které patřily především JZD, ve kterém našli i zaměstnání. Přispěli sice k demografickému omládnutí obce, ale nikoliv již k jejímu plošnému růstu. Nyní se rodiny stěhují převážně na nové sídliště, kde staví domy a přináší nejen demografické omlazení, ale jsou i součástí prostorového růstu obce.

Rodinné složení

Dalším společným faktorem jsou děti. Ať už dříve přichozí, tak i dnešní noví obyvatelé přicházejí a staví nové rodinné domy za přítomnosti svých malých dětí. Před příchodem do naší obce měli jistá kritéria, kterými se řídili při výběru svého budoucího domova. Jedním z nich byla jistě přítomnost MŠ a ZŠ v obci, tedy socioekonomické zázemí a jeho případný rozvoj. Proto společně s výstavbou ZTV sídliště Malá Strana začala probíhat výstavba dvoutrídni MŠ s kapacitou 60 dětí, která byla dokončena roku 1983 a stála 2 275 000Kč. MŠ do té doby sídlila ve druhém patře budovy dnešního OÚ a byla, co se týče kapacity, naprosto nevyhovující. Počet dětí 2x převyšoval možnou kapacitu prostor. (Michalička B. 1983, s. 2) Dnešní noví občané také, jak z pozdějších odpovědí některých respondentů vyplývá, s těmito socioekonomickými stavbami a jejich přítomností v obci počítali.

Zhruba dva roky po vybudování a kolaudaci ZTV pro stavbu nových rodinných domů v obci Černíkovice v roce 2009, se začaly objevovat nové domy, které jak z pozdějšího šetření vyplyne, jsou v majetku relativně mladých rodin. Ovšem v dnešní době mají malé děti stále starší a starší lidé okolo 30ti let. Rozhodující ovšem je, že svými novými domy rozšiřují rozlohu obce a omlazují její obyvatelstvo. Noví obyvatelé tehdejšího sídliště Malá Strana byli průměrně o 3 až 4 roky mladší. To je ovšem dáno dnešní dobou, kdy se věk novomanželů posunuje po věkové křivce směrem nahoru.

Místa dřívějšího bydliště

Jediným větším rozdílem jsou předchozí bydliště přistěhovalých obyvatelů. Zatímco obyvatelskou strukturu občanů bydlících na sídlišti Malá Strana tvoří především původní obyvatelé Černíkovic se svými partnery, ať už také z naší obce či z jiného regionu, kteří se po svatbě chtěli pouze osamostatnit. Zanedbatelnou část tvořili oba partneři, kteří se do obce přistěhovali z jiného kraje. Obyvatelská struktura občanů bydlících na sídlišti Záhumna je přesně obrácená.

2.3.4. Nová vlna přistěhovalých občanů

Nová vlna lidí, kteří se přistěhovali do naší obce, se zde usídlila a staví své domy na sídlišti Záhumna. První noví obyvatelé se zde začali usídlivat v roce 2009. Tuto část černíkovických občanů a jejich názory jsem si také vybral do své práce jako jeden ze tří objektů svého šetření. Jako aktivní občan obce jsem si provedl své soukromé šetření,

abych zjistil věkovou a rodinnou strukturu těchto rodin. Na základě tohoto šetření také vznikl nápad, provést s těmito rodinami krátký rozhovor a jeho přepis poté otisknout do zdejšího Zpravodaje, jehož jsem z větší části tvůrcem. Když jsem se rozhodl pro toto téma, jako téma své bakalářské práce, provedl jsem tyto rozhovory a jejich zkrácenou část jsem použil do místního periodika. Nutno dodat, že s interview nesouhlasily dvě rodiny z nového sídliště.

Tyto rodiny se skládají, jak vyplynulo z mého soukromého šetření, většinou z rodin s malými dětmi, nebo mladých sezdaných bezdětných párů. Rodiče jsou v různém věkovém rozmezí. Nedá se tedy říci, že by se jednalo převážně o věkově mladé rodiny s dětmi. Ovšem děti jsou zde zastoupeny hojně a sehrály v rozhodování rodin o jejich dalším místě trvalého bydliště velkou roli, jak vyplyne z pozdějšího šetření.

Objevují se i v obci případy, kdy rodina koupí dům z původní zástavby. Těchto rodin je ovšem pomálu a z mého šetření pro osobní účely se jedná buď o jedince, který se později oženil s osobou ze zdejší obce, nebo o rodiny s již staršími dětmi, které již nemohou využívat MŠ ani ZŠ, které v obci sídlí nebo rodiny přistěhované ještě před rokem 2009. Tento rok je pro mě zlomový proto, že v tomto roce bylo oficiálně otevřeno nové sídliště Záhumna. Rozhodl jsem se výše jmenované případy nezařazovat do mého šetření pro bakalářskou práci. Nesplňují totiž mnou stanovená kritéria „vzdálenosti“ (ani jeden z manželů neměl předchozí trvalé bydliště v obci Černíkovice), „rodinné struktury“ (ani jedno z dětí nemůže využívat zdejší MŠ či ZŠ) a „délky pobytu v naší obci“ (rodina se přistěhovala před rokem 2009).

2.3.5. Struktura občanů

Dle dosažených údajů z obecní databáze jsem zjistil, že věkový průměr obyvatel v obci Černíkovice činí 40,91 let. Tento údaj je aktuální. V ORP regionu pro rok 2010 je uvedeno, že obec Černíkovice se nachází v pásmu s průměrným věkem obyvatel v hodnotě od 41,5 do 43,9 let. Je zde tedy vidět jisté omlazení populace v obci. Do tohoto věkového průměru ještě nejsou dle mého zjištění uvedeni noví obyvatelé obce ze sídliště Záhumna, kteří ještě v roce 2009, kdy byl ORP tvořen, neměli přihlášeno trvalé bydliště na adrese v Černíkovících. Věkové rozložení občanů jsem si pro lepší přehlednost pro tuto subkapitolu připravil do grafů, které jsou uvedeny v seznamu grafů.

Problémem obcí, Černíkovice nevyjímaje, je stárnutí obyvatel. Jak uvádí J.

Veselá ve své práci (J. Veselá, 1998, s. 24), část starších lidí žije v tzv. vícegeneračním bydlení, část v samostatných domácnostech. Většina těchto domácností, jak Veselá uvádí, má většinou formu velkého statku s dalšími užitkovými budovami. Dále také ve své práci popisuje problémy, které toto bydlení přináší vzhledem k dnešní moderní době. Jmenujme si například: nedostačující hygienické podmínky, obtíže se získáváním teplé vody, kvalita bydlení vzhledem ke stáří domu je také malá.(J. Veselá, 1998, s. 24) Většinou staří lidé v těchto domech žijí sami a po jejich smrti jen málo domů najde své využití v rukou nových majitelů. Tyto domy se tak stávají opuštěnými a chátrajícími objekty. V dnešní době je ovšem daleko levnější a ekonomicky výhodnější pro mladé rodiny, postavit si svůj malý rodinný domek, než koupit a opravit staré hospodářské stavení. Ovšem výjimky tu stále jsou.

Staří občané v obcích, pokud žijí sami, se také o svůj dům již kolikrát nemohou dostatečně postarat. Mají značné problémy s nákupem stravy, vlastní hygienou, ošacením, dopravou k doktorovi a vůbec i se svým zdravotním stavem, který vzhledem k jejich postupujícímu věku není dobrý.(J. Veselá, 1998, s. 25) Přirozené vztahové prostředí na vekově však funguje lépe než ve městech, což vše vychází z tradice venkovské pospolitosti. I když se venkovské rodiny ve většině případů starají o členy své rodiny v seniorském věku, nesmíme také zapomenout na osoby, kterým pomoc a péče rodiny či sousedů nedostačuje. „Tito občané jsou skupinou nejvíce ohroženou.“ Představitelé obcí i měst však často proklamují mýtus o tom, že přítomnost zařízení sociálních služeb na vesnicích není potřeba. (J. Hloušek a kol.,2008, s. 49) Většinou se starší lidé stěhují do sociálních zařízení ve městech. V Černíkovcích je tomu však naštěstí jinak. Najdeme zde Dům s pečovatelskou službou (DPS), který je veden pod hlavičkou Sociálních služeb města Rychnova nad Kněžnou, o.p.s. Jsou zde ubytováni občané, kteří pobírají invalidní důchod a mají sníženou schopnost se starat o svoji vlastní domácnost.

Vlastní věková struktura občanů obce Černíkovice, dle níže uvedených tabulek a již uvedeného průměrného věku obyvatele obce napovídá, že se jedná o obec s většinou obyvatel v ekonomicky aktivním věku. Celkový počet obyvatel obce nyní je 708 osob. Dospělých je celkem 582 a dětí do 18ti let je 126. Počet obyvatel v produktivním věku čítá 403. Z mého soukromého šetření vyplývá, že z obcí Černíkovice a Domašín, z celkového počtu 403 ekonomicky aktivních občanů v produktivním věku, je celkem 60 interních a 7 externích zaměstnanců závodu Škoda Auto a.s. v Kvasinách. Vše je graficky znázorněno v grafu č. 1 v Příloze.

tabulka číslo 4: věková struktura občanů dospělí

dospělí celkem	18 – 65 let	65 – 99 let
582		
muži		
290	214	76
ženy		
292	189	103

zdroj: elektronická databáze evidence obyvatel obce Černíkovice – soukromé šetření

tabulka číslo 5 : věková struktura občanů děti

děti celkem	15 – 18 let	11 - 15 let	3 - 11 let	do 3 let
126				
chlapci				
65	9	14	25	17
dívky				
61	7	8	28	19

zdroj: elektronická databáze evidence obyvatel obce Černíkovice – soukromé šetření

2.3.6. Spolky a jejich přínos pro obec

MS Bělá Černíkovice

Co se týká historie mysliveckého spolku, jeho začátky jsou, dle zatím získaných informací a různých dokumentů - kronika spolku, která prokazatelně existovala a byla psána, se po smrti kronikáře ztratila - datovány do období kolem roku 1925 – 1927. Základ pro tuto část práce o zdejším mysliveckém spolku jsem získal z poskytnutých útržků, dokumentů a zpráv zdejšího spolku, které mi poskytl jeho člen pan Školník Jiří.

Jak se z historických listin dovídáme a ústního sdělení pana Jiřího Školníka (zaměstnanec Škoda Auto a.s. Kvasiny, Kvasiny 145, 517 02) zde dne 19. 9. 2011, v této době zde již byla založená honební společnost, jejíž členové byli převážně majitelé polností, které se nacházely v katastru obce Černíkovice. Od tohoto období jsou zachovány poměrně zajímavé korespondence mezi honební společností a okresním hejtmanstvím. Z meziválečného období jsou dochovány smlouvy o pachtovním. Výměra pronajímané honitby byla 562 hektarů a platily se za ni dva tisíce korun.

Bohužel do roku 1950 není zatím známa žádná informace o členech, kteří se

podíleli na řízení mysliveckého spolku. To se mění rokem 1951, kdy honební společnost vedená panem Františkem Hanušem pronajímá své polnosti myslivecké společnosti v Černíkovicích, jejímž předsedou je pan František Tomas. Členů je devět a je zde podrobně popsáno, jaké funkce ve spolku zastávali, i to, jaké bylo jejich povolání nebo jakou živnost vlastnili. Výměra honitby byla 668 hektarů. Největší podíl připadal na pole 422 ha, lesy byly zastoupeny 101 ha, louky 133 ha, pastviny 10 ha a vodní plocha 2 ha. Honitba se pronajímala na šest let a myslivecká společnost za ni platila 2500 korun ročně.

Co se týče 70. let, v tomto období dochází ke sloučení s mysliveckým spolkem Domašín, čímž dochází k rozšíření honitby. Rozloha honitby se ještě dvakrát měnila, neboť v roce 1983 došlo ke sloučení s mysliveckým sdružením Třebešov – Libel, toto spojení bylo v roce 1993 ukončeno a myslivecké sdružení má od té doby v pronájmu výměru 954 hektarů polí a lesů.

Vzhledem k tomu, že pole kolem obce převládají, jedná se o polní honitbu, ve které je z hlediska žijící zvěře nejvíce zastoupená zvěř srnčí, dále je zde možno potkat zvěř mufloní a černou. Z drobné zvěře zde má poměrně dobré zastoupení zajíc polní, i když jeho stavy nedosahují takových počtů jako v 60. – 70. letech, kdy se zdejší myslivecké sdružení podílelo na odchytu živé zvěře a jejího exportu do zahraničí. Bažant obecný je zde uměle odchováván. Současně s povolením stavby bažantnice v roce 2001 se spolek zapojil do programu záchrany koroptve polní, která se v honitbě také vyskytuje. V blízkosti vodních toků nebo rybníků je nejčastěji vidět kachna březňáčka, lyska černá nebo některý z druhů poláků. Při troše štěstí můžete zahlédnout čápa černého. Při jarním a podzimním tahu se tady vždy na chvíli zastaví orel mořský.

Členská základna má v současné době 16 členů, z toho 9 členů jsou chovatelé loveckých psů. Hlavní náplní spolku je péče o zvěř, myslivecká zařízení a políčka pro zvěř. Myslivecké sdružení je vlastníkem rozsáhlého pozemku s vodní plochou a chatou, na které v současné době probíhá rozsáhlá rekonstrukce. Protože každá činnost něco stojí, nabízí myslivecká společnost od roku 2005 poplatkové hony na drobnou zvěř pro lovecké skupiny nebo jednotlivce.

Z kulturních akcí pořádá každý rok v lednu myslivecký ples, jehož tradice se táhne již třicet let. Tento ples je díky bohaté myslivecké tombole a výzdobě hojně navštěvován nejen občany Černíkovíc, ale i sousedních vesnic a měst. V měsíci červnu je pro obyvatele Černíkovíc a okolí připraven myslivecký den spojený s chytáním ryb, který rok od roku získává stále více na oblibě.

SDH Černíkovice

„Sbor dobrovolných hasičů je dobrovolnou organizací, která měla a má značně významné společenské postavení.“ (Almanach SDH Černíkovice, s. 10)

Historie sboru dobrovolných hasičů (dále jen SDH) v obci Černíkovice sahá až do roku 1885, přesněji do data 26. června roku 1885. Toto přesné datum je zmíněno v proslovu ku příležitosti oslavy 25. výročí založení sboru. První sbor čítal 9 členů včetně velitele, náměstka i výbora sboru. Počet hasičů se postupně navyšoval. SDH bylo založeno na valné hromadě, kdy se k němu přihlásilo údajně 33 občanů, počet činných hasičů později vystoupal až na 37. „Spolek byl založen na podnět tehdejšího starosty Josefa Netíka, kvůli v té době častým a velmi nebezpečným požárům.“ (Almanach SDH Černíkovice, s. 2) V současné době má dobrovolný hasičský sbor v Černíkovici 97 členů.

Zápisky či kronika o činnosti SDH se objevila až v roce 1905. Ta obsahuje data a zápisy ze všech požárů, povodní či akcí, kterých se černíkovičtí požárníci účastnili. Své informace jsem ovšem čerpal z almanachu z roku 2005, který byl vydán k příležitosti oslavy 120ti let trvání hasičského spolku. Zřejmé však je, že hasiči pracovali od začátku ve velmi skromných podmínkách. Ruční stříkačku měli k dispozici až od roku 1905, kdy je zaznamenán první zásah s touto dobovou technikou. V roce 1932 byla zakoupena stříkačka motorová, což hasičům usnadnilo práci při požárech. Dnešní sbor má již k dispozici velkou upravenou Tatra s nádrží a vodním dělem, která byla zakoupena jako majetek obce v roce 2004, či motorové stříkačky. Sbor sídlí v požární zbrojnici, která je součástí budovy Obecního úřadu Černíkovice a byla zbudována v roce 1957 za 368 000Kč. (Michalička 1983, s. 2) Má k dispozici garáž a několik místností, např. hasičskou klubovnu. Důležitou prací černíkovičtí sbor hasičů odvádí nejen při případných požárech, je nutno podotknout, že se nyní snaží spíše o prevenci, ale i při povodních. Ať už to byla ničivá povodeň v roce 1998, nebo letošní náhlá, ale s menší intenzitou. Vždy byli připraveni s technikou nebo jako pomocné síly přidat ruku k dílu společné ochrany majetků černíkovičtích občanů.

Zdejší požárníci ve svém almanachu uvádí, že se dlouho snažili o založení mládežnického či dorosteneckého družstva. To se jim povedlo roku 1972. Mládežnická družstva jsou součástí SDH Černíkovice do dnešní doby. SDH se podílí i na programu dětského dne či tradičního pálení čarodějnic.

Velký přínos požárníků byl znát i v nelehké době německé okupace, kdy sbor

založil ochotnický spolek a hrál pro zdejší občany v hostinci U Pluhařů české hry. Udržoval touto činností české národní uvědomění. V poválečných letech v této činnosti pokračovali až do vytvoření Osvětové besedy. (Almanach SDH Černíkovice, s. 10) SDH se v obci také stará o oblíbené společenské události jako jsou plesy, zábavy či vinobraní, které se těší velké oblibě místních i obyvatel sousedních měst a obcí. Požárníci se také účastní mnoha soutěží, kterými se hlavně udržují v praxi pro zásahy. Mnoho z nich jsou také členové zdejší dechové hudby.

TJ Sokol

Podle dochované kroniky, která je psaná od roku 1921 a z níž jsem čerpal veškeré informace, působí tělovýchovná jednota Sokol v obci Černíkovice již od roku 1905. Jednota od svého založení sídlila v pronajaté místnosti zdejšího hostince, později také v hostinci v sousedním Domašíně, kde cvičila nebo pořádala sjezdy a schůze. Byla též již od začátku velmi společensky činná. Plesy, „muziky“ či divadla. Po neshodách s majitelem se rozhodla změnit své působiště. 3. července roku 1921 byl slavnostně položen základní kámen nové sokolovny – dnešního Kulturního domu, která byla o rok později dokončena. (Kronika TJ Sokol Černíkovice, s. 1921) Spolku byla sokolovna ovšem po letech odebrána z vlastnictví, kvůli údajným finančním nesrovnalostem a machinacím. Objekt poté sloužil jako Blímova továrna na čepice až do roku 1951 kdy byla znárodněna a vrácena svému původnímu účelu. Rekonstrukce objektu byla provedena v letech 1972 – 74 za částku 410 000Kč. (Michalička, 1983, s. 2 - 3)

Nová éra TJ Sokol Černíkovice přichází v roce 1961, kdy je rozhodnuto o stavbě fotbalového hřiště, které do této doby prošlo několika rekonstrukcemi trávníku. O dva roky později je úspěšně žádáno o příspěvek na založení fotbalového oddílu. Je nastolena silná tradice černíkovického fotbalu, která trvá dodnes. K hřišti jsou nejdříve přistavěny dřevěné kabiny, v roce 1985 pak zděná budova s kabinami, bistroem a sociálním zařízením. Současně s fotbalovým oddílem existuje i oddíl šachový, který se těší také velké oblibě.

V posledních 10ti letech prošel sportovní areál v Černíkovicích dalšími podstatnými změnami. Nejprve byly v roce 2001 vystavěny tenisový a víceúčelový antukový kurt. V roce 2006 pak byla dokončena výstavba hřiště s umělou trávou 3. generace, které umožňuje hrát venkovní zimní turnaje a pomalu tak Sokolu vrací finanční investici do něj vloženou.

Od počátku založení tělovýchovné jednoty byl o členství v ní velký zájem. U

slavnostního poklepání základního kamene u Sokolovny v roce 1921 bylo na 200 členů z místa i okolních obcí. Šachový spolek má neustále své členy a fotbalový oddíl od tohoto roku opět založil žákovské mužstvo, které se přidalo ke dvěma oddílům mužů.

Tento spolek žádné kulturní akce typu plesů v současnosti nepořádá. Zřídka se objevuje spolupráce s obcí na Dětském dni. Akce typu venkovní koncert v areálu černíkovického parku, kde jsou všechna sportoviště umístěna, jsou více méně vzácné. Ovšem sledovanost fotbalových zápasů domácího TJ Sokol je stále již několik desítek let na okresní poměry vysoká. Sledovanost činí průměrně 200 až 300 lidí. Občané rádi využívají i vedlejší tenisový či víceúčelový kurt pro svoje vlastní sportovní seberealizování. V areálu je i Bistro, kde se lidé rádi schází a TJ Sokol, jež je jeho vlastníkem, v něm pořádá své veřejné výroční schůze.

Přínos spolků

Spolky a spolková činnost je velice přínosná nejen v rámci obcí, měst, okresů, krajů, ale potažmo i celé země. Sdružuje obyvatele, občany a poskytuje jim pocit důstojnosti, chlouby a pospolitosti v rámci jednotlivých sdružení. Obyvatelé venkova brali spolkový život jako smysluplnou náplň svého volného času, ale také jako náplň obecního společenského života. Jak uvádí Veselá (1998, s. 16), na vesnici se spolkovému životu do jisté míry podřizuje i část rodinného života. (jde zejména o požárníky, myslivce, rybáře či chovatele drobného zvířectva apod.)

Spolky a jednoty měly jistě hlubší význam pro své členy hlavně v době národního obrození, nebo v prvorepublikové době. Kdy představovali spíše národní hrdost, uvědomění a soudržnost. Ani dnes ovšem svůj význam neztrácejí. K již zavedeným značkám, které v sobě skrývají dlouhou tradici, jako jsou Sokol, požárníci či Klub českých turistů, dnes často přibývají nové spolky s čím dál více zajímavějším zaměřením a náplní, odvíjející se většinou od dnešní pokročilé doby.

Každý spolek plní své určité poslání vůči společnosti, ať to již bereme v kontextu celého státu, nebo jenom místa, kde spolek sídlí a provozuje svoji činnost. Hasiči chrání naše soukromé majetky, nebo majetek obecní či státní, rybáři, myslivci a různé spolky na ochranu přírody se starají o faunu a flóru v naší přírodě, nebo o přírodu jako celek. Spolek či sdružení postavený na neziskovém základě může založit každý, proto najdeme spolky, které nemají zaměření prospěšné celé společnosti, ale zaměřují se na shromažďování lidí se stejným zájmem. Je to např. spolek filatelistů, chovatelů poštovních holubů, spolek přátel dobré hudby nebo spolky udržující tradice a zvyky v

oblasti a místě, odkud pochází. Posledně jmenované spolky najdeme převážně na venkově, kde mají i společenskou funkci. Pořádáním různých akcí, setkání, plesů, tanečních zábav, či sportovních turnajů, přispívají k obohacení společensko-kulturního života v obci. Udržuje se jednak pospolitost, ale navazují se i nové nebo obnovují staré vazby a přátelství. V rámci obce se svým povětšinou úzkým okruhem obyvatel, kde „každý zná každého“, jsou akce tohoto typu velmi prospěšné. Vyplňují nejen volný čas občanů, jak výše nastínila J. Veselá, ale především zastávají funkci jakéhosi tmelu mezi obyvateli.

3. Praktická část

3.1. Metodologie

Na začátku této pasáže si nejprve ujasněme, co je podstatou výzkumné části mé bakalářské práce. Jsou to změny a změny probíhají v nějakém důsledku, kontextu, a hlavně jsou součástí nějakého procesu. V tomto případě jde o rozšiřování kvasinského závodu Škoda Auto a.s. Mnou poukazované změny se netýkají pouze zmíněného automobilového závodu, ale i regionu, v kterém sídlí, a tudíž se týkají i měst a vesnic v daném regionu. Hodlám tedy zkoumat a popisovat změny v mé rodné obci, kterou použiji jako příklad toho, jak rozvoj závodu ovlivňujícího zaměstnanost a celkové socioekonomické podmínky regionu, ovlivňuje chod a život v obci daného okresu. Rozhodl jsem se pro cestu kvalitativního výzkumu. Obec, z hlediska výzkumu, jsem si rozdělil na části „interview s veřejnou správou“ (varianta interview A), kterou zastupuje místní OÚ, jmenovitě dotazovaný pan starosta Václav Dušek, jako činitel a spolu s obecním zastupitelstvem odpovědný orgán za všechny změny v obci, které se v důsledku rozšiřování automobilového závodu a dalších s tím souvisejících faktorů udály. Další, již specifičtější, ale za to neméně významnou složkou je „interview s novými obyvateli obce“ (varianta interview B). Respondenti byli vybíráni účelovým způsobem. Zaměřil jsem se na nové rodiny v obci, které se přistěhovaly maximálně před čtyřmi lety. Dále jsem je již nijak nefiltroval. Jedná se tedy jak o rodiny většinou s dětmi do 10ti let, mladé - bezdětné páry, tak o matku s dospělým synem. Zajímal mě názor naprosto všech. V interview se snažím zjistit mimo jiné dřívější bydliště rodiny, kde rodiče pracují, což pro mé šetření je klíčová otázka vzhledem k vazbě mé práce na automobilový závod Škoda Auto a.s. Dále pak jak se rodina dozvěděla o možnosti prodeje parcel v obci Černíkovice, co se jí na obci líbí a naopak. To vše jsem zhodnotil jako důležité pro mé šetření a také důležité pro obec, která si z výsledků těchto interview, může vzít potřebné informace do své další práce. Třetím respondentem byl automobilový závod Škoda Auto a.s. (varianta interview C) s pobočkou v Kvasinách, respektive jeho zástupce kompetentní k tomu, poskytnout mi potřebné informace. Pro každý typ respondentů byla vyhotovena speciální škála otázek.

Celý výzkum má již od počátku ráz kvalitativní. Nesnažím se zjistit čísla, i když v mé práci také figurují, ale snažím se zjistit podstatu různých změn. Za hlavní výzkumné otázky jsem si stanovil tyto: „*Uvědomuje si automobilový závod Škoda Auto*

a.s. svůj přínos pro tento region tím, že rozšiřuje svoji výrobu?“ „Jak se obec Černíkovice chystala na příchod nových obyvatel?“ „Jaké změny se v obci udály a jaké bude muset obec provést v budoucnu?“ „Je atraktivita obce Černíkovice a možnost dobrého pracovního poměru v závodě Škoda Auto a.s. hlavními příčinami stěhování nových rodin do Černíkovice, nebo jsou i příčiny jiné?“

Také je jisté, že do zkoumání vkládám i svůj subjektivní pohled, dávám do něj něco ze sebe sama a informace od respondentů jsou natolik subjektivní, že se mohou vztahovat pouze k jednotlivé zkoumané skupině či respondentovi.

3.1.1. Výzkumné techniky

Pro sběr dat jsem zvolil triangulaci různých technik. Ve všech případech se ovšem jedná o semistandardizované interview, které je charakteristickým interview pro kvalitativní výzkum (Majerová V. Majer E. 2003, s. 70) V případě rodin ze sídliště Záhumna jsem zvolil techniku skupinového interview. Se starostou obce bylo vedeno interview s jednotlivcem a v případě zástupce Škody Auto a.s. pana Šikuly jsem byl nucen použít elektronického interview. Ve svém výzkumu používám výhradně slovo interview. Disman sice používá termín rozhovor, ten se ale snadno plete s obecným smyslem tohoto jinak velmi frekventovaného slova.

Skupinové interview

Jak píše Hendl ve své knize: „skupinové interview představuje organizovanější typ skupinové diskuse a zároveň často používaný kvalitativní rozhovor s větším počtem jedinců.“ Dále dodává, že během krátké doby se získá kvalitní informace od skupiny lidí a ne pouze od jedné osoby. Zároveň lze jednoduše zjistit, kdy nastává ve skupině souhlas či nesouhlas s určitým typem tvrzení. (Hendl J. 2008, s. 183) Problémy ovšem většinou nastávají v nerovnoměrném zapojení všech účastníků skupiny v interview. Je důležité, aby skupina nebyla ovládána pouze několika jednotlivci, protože existují jedinci se zvýšenou nebo sníženou schopností k verbálnímu vyjadřování ve skupině. (Hendl J. 2008, s. 184) Obvykle je možné měnit znění jednotlivých otázek a pořadí jednotlivých okruhů podle situace. Tzv. jádro interview tvoří minimum otázek, které je nutné probrat. Vhodné je použít následné upřesňování a vysvětlování odpovědí. Tento typ získávání informací či dat nejvíce minimalizuje efekt tazatele na kvalitu interview, tím pádem jsou odpovědi a výsledky autentické. Hendl také dodává, že účastníci slyší

odpovědi ostatních, reagují na ně a doplňují své odpovědi. Není nutné, aby se ve skupině dosáhlo souhlasu, ale ani to, aby se dospělo k rozporům. (Hendl J. 2008, s. 183) Reprezentativnost se týká pouze dotazovaných rodin ze sídliště Záhumna. Vzhledem k malému počtu rodin (bydlí 8 rodin, s rozhovorem jich souhlasilo 6), je díky technice skupinového interview výsledek i tak reprezentativní. Také jsem se snažil otázky citlivě řadit, aby měly jistou časovou posloupnost. Jednoduše řečeno, aby postupovaly od minulosti, přes přítomnost, k budoucnosti. Musíme ovšem dávat pozor na odpovědi, týkající se budoucnosti, obsahují totiž vyšší míru spekulativnosti, tudíž jsou méně spolehlivé.

Schůzky s novými obyvateli sídliště Záhumna byly uskutečňovány u nich doma. Všichni bez výhrady souhlasili. Snažil jsem se tímto navodit neformální pocit a uvolnění respondentů při poskytování informací. Termín a čas schůzky byl předem s respondenty dohodnut, aby byla rodina pohromadě, nebyla ničím rušena a mohla se soustředit na poskytování informací. K předem připravenému scénáři – soupisu základních otázek – jsem měl připraveny otázky doplňující i nezbytné sondy. Sonda v kvalitativním semistandardizovaném skupinovém interview znamená: „...výzvy k dalšímu upřesnění či k pokračování v respondentově odpovědi.“ (Majerová V. Majer E. 2003, s. 73) Interview s jednou rodinou nepřesáhlo vzhledem k maximálnímu počtu 4 osob ve skupině dobu trvání 60ti minut. Vše bylo nahráváno na diktafon v mobilním telefonu, aby zdoluhavým zapisováním odpovědí nebyl rušen průběh a tok interview. Respondenti byli na přítomnost diktafonu a nahrávání jejich odpovědí upozorněni. Podal jsem též dodatečné vysvětlení, proč je použita právě tato nahrávací technika. Nikdo nebyl proti.

Všichni také souhlasili s otištěním zjednodušeného přepisu jejich odpovědí do obecního zpravodaje v rubrice *Noví občané obce*. Zpravodaj pro obec již několik let zpracovávám.

Interview s jednotlivcem

Charakteristickým interview pro kvalitativní výzkum není nestandardizovaný typ, ale typ semistandardizovaný. Z toho tvrzení E. Majera a V. Majerové jsem při vybírání techniky sběru dat pro svůj výzkum vycházel. (Majerová V. Majer E. 2003, s. 70)

Pro toto interview jsem měl opět připraven rámec základních otázek (v české terminologii se objevuje termín *scénář*), které jsem ovšem kombinoval a prokládal

doplňujícími otázkami nebo sondami. (Majerová V. Majer E. 2003, s. 69) I když jsem měl pár doplňujících otázek zformulovaných a připravených předem, mohl jsem si díky této formě dotazování dovolit položit i takové, které mě právě napadly. „Ovšem formulaci otázek musíme volit tak, abychom skutečně získávali ta data, která potřebujeme. Navíc by formulace měla být taková, aby respondenti měli zájem odpovídat co nejpřesněji a nejúplněji a zároveň a zároveň upřímně a otevřeně.“(Majerová V. Majer E. 2003, s. 71)

Interview se starostou obce bylo též předem dohodnuto předběžným osobním kontaktem. Starostu jsem navštívil na černíkovickém obecním úřadě. Čas rozhovoru opět nepřesáhl jednu hodinu. Na tuto schůzku jsem přinesl k nahlédnutí již zpracované odpovědi respondentů ze sídliště Záhumna. Důležité odpovědi z interview s rodinami se pro starostu obce nacházely pod otázkami číslo 7, 8 a 9. Všechny se totiž vztahují k silným a slabým stránkám obce. Na závěr našeho interview jsem ho požádal, aby tyto připomínky pro moji práci zhodnotil a vyjádřil se k nim.

Elektronické interview

U tohoto respondenta jsem byl nucen okolnostmi přistoupit k netradiční formě elektronického interview. Zástupce Škody Auto a.s. byl před zasláním otázek kontaktován telefonicky, byly mu sděleny všechny důvody a objasnil jsem, proč ho žádám o poskytnutí právě tohoto typu informací.

Techniku elektronického interview u tohoto respondenta jsem musel použít ze dvou důvodů. První je, že kvasinská pobočka závodu Škoda Auto a.s. nemá svého stálého tiskového mluvčí, proto jsem se obrátil na Odbor pro styk s veřejností Škody Auto a.s., který ovšem sídlí u hlavního závodu, tedy v Mladé Boleslavi. Druhým důvodem je má současná pohybová indispozice a tudíž nemožnost cestovat až přímo ke zdroji.

Při volbě této metody sběru dat a sice kladením otevřených, ale jasných a přesně cílených otázek, které jsem namířil přímo na kompetentního zástupce závodu, jsem si zajistil přesné odpovědi.

3.2. *Vyhodnocení polostrukturovaného interview se starostou obce Černíkovice*

Toto interview jsem vedl s panem Václavem Duškem, starostou obce

Černíkovice. Vše se odehrálo v jeho kanceláři na místním obecním úřadě. Schůzka byla předem dohodnuta a stanovena na přesný čas. Pan starosta byl se zaměřením i přibližnou délkou interview předem seznámen a měl čas se částečně připravit. Na stole položený mobilní telefon se zapnutým diktafonem nevadil a mohlo se tedy přejít k samotnému interview. (do čísla 4)

Poté, co mi respondent odpověděl na všechny mé základní dotazy, předal jsem mu stručný výtah z interview s novými obyvateli obce, kde uvádějí své názory na moji otázku týkající se slabých a silných stránek obce a toho, co od obce do budoucna očekávají. Požádal jsem respondenta, aby k těmto připomínkám vyjádřil svůj názor. (číslo 5)

Nyní přikročím k vyhodnocování jednotlivých tazatelských otázek.

1) Jak obec inzerovala nová místa pro stavby rodinných domů?

Z odpovědi vyplývá, že obec neponechala nic náhodě. Hlavními prostředky propagace byly inzeráty v regionálních tiskovinách, jako je Rychnovský deník, Orlické noviny nebo inzertní noviny ORION. Inzeráty vyšly i v novinách vydávaných automobilovým závodem Škoda Auto a.s. Dalším tištěným médiem upozorňujícím na možnost koupě stavební parcely v obci byl zdejší Černíkovický Zpravodaj – měsíčník – který pravidelně informuje obyvatele o dění v obci. V rubrice *Zpráva starosty* byl celý průběh od počátku změn v ÚZP, stavby ZTV, až po osídlování novými rodinami, komentován. Dále pak bylo umístěno několik reklamních panelů před vjízdnicí závodu Škoda Auto a.s. a na dvou frekventovaných ulicích v Rychnově nad Kněžnou.

Poté, co byla položena má první sonda při interview, starosta vyčerpávajícím způsobem promluvil o této formě jako o nejúčinnější a nejlevnější formě šíření informací. Uvedl, že: „...malé obce, jako je ta naše, nemají mnoho zbytečných financí v rozpočtu, a tak musí šířit inzeráty i touto efektivní formou.“ Navíc uvedl, že se podílel nejen on sám, ale doufá, že i starousedlíci a noví občané, kteří v té době měli již parcelu koupenou.

Doplňující otázka se týkala spokojenosti s provedením a výsledky inzerce nových stavebních parcel. Nemohu si odpustit poznámku, že po položení této otázky se viditelně projevilo, jak je starosta spokojený a pyšný na propagační práci své obce. S emocemi v hlase odpověděl: „V průběhu připravované ZTV pro výstavbu rodinných domů jsme měli již poměrně mnoho potencionálních uchazečů o parcely. Pak přišla krize a většina zájemců vše zrušila. Zbylo pouze 9 jistých zájemců, kteří si parcelu

okamžitě zakoupili, i když se ZTV teprve prováděla. Nyní bydlí 8 rodin, ovšem mnoho domů je již ve výstavbě a další parcely jsou koupeny. Obsazeno je 27 parcel z 36 možných, a to shledávám jako dostatečný důkaz toho, že se naše inzerce a propagace neminula účinkem.“

2) ÚZP plán Černíkovice. Jakými a kolika prošel změnami a v jaké fázi se právě teď nachází?

Jak uvedl dotazovaný k této otázce, do dnešního dne prošel územní plán hned dvěma změnami. První byla vynucena právě stavbou nového sídliště v oblasti obce s názvem Záhumna, a jak starosta dodává: „neboť v této části měla obec více jak 1ha pozemku a ZTV byla pro obec snazší než třeba budování sídliště v oblasti nazývané Měle.“

Změna v ÚZP tedy podle respondenta započala roku 2003 a vše bylo dokončeno v srpnu téhož roku. Jak starosta obce uvádí: „Novou zástavbou vesnice omládne, což bylo velice nutné a též se zvýší počet obyvatel zhruba o 120. Tím bude zachován i potenciál staveb jako je MŠ a ZŠ.“

Novým stavebním zákonem byla obec nucena vytvořit tento rok nový ÚZP, který se, jak respondent uvádí: „... začal tvořit za přispění občanů, kteří byli obesláni a vyzváni k vlastní iniciaci změn, které byly po podání projednány.“ Nyní se nachází krátce před svým dokončením. Na moji položenou sondu reagoval respondent velice rychle. Především se změny týkaly kusů pozemků, komunikací vedoucích k nemovitostem, či kanalizací. Byl podán i návrh na dětské hřiště.

3) Jaké jsou potencionální výhody toho, že do obce přišli noví občané?

Respondent doufá, že dojde nejen k navýšení počtu obyvatel, ale především k omlazení obce, ve které velmi věří. Dotazovaný se také zmínil o dalších především mladých rodinách, které v obci představují staré domy, což považuje také za velký přínos a pozitivum v tom, že nebude narůstat počet vybydlených usedlostí a domů v obci. Doufá v to, že jsou Černíkovice pro mladé, ale i jiné lidi atraktivním místem, pokud se – jak je trendem dnešní doby – rozhodnou přestěhovat z měst na klidnou vesnici. Poté jsem položil respondentovi rozšiřující sondu, na kterou reagoval: „Jistě to pro obec znamená větší daňovou vytíženost jak z rozpočtového určení daní, tak i daní z nemovitosti, ale i Vámi uvedené – díky početnosti populace v obci – vyšší šance na

dotace, co se ukázalo nedávno v případě obdržené dotace na rozšíření MŠ. Po uvedení další sondy dotazovaný také uvádí, že novým obyvatelům jsou k dispozici všechna zařízení a sportoviště v obci a doufá, že si najdou i cestu do zdejších spolků jako jsou: „Sokolové, hasiči a myslivci“, kteří je mezi sebou rádi uvítají a zařadí se tak do společenského života v obci. Ví, že není nic jednoduchého se začlenit do tak velkého společenství lidí jako je obec, ale myslí si, že mladí lidé jsou dnes velmi otevření a průbojnější, proto doufá, že to pro ně nebude problém.

4) Co se v obci měnilo, mění nebo bude měnit?

Jak z vyčerpávající odpovědi respondenta vyplývá, musel se změnit především ÚZP, do kterého se mohly uvést všechny nucené, ale i další změny, které měly perspektivu do budoucna, jako je jistě stavba menšího dětského hřiště. Počítá se také s opravou a dokončením asfaltování některých vedlejších komunikací v katastru obce, či nucenými opravami kanalizace. Další významnou rekonstrukcí, jak respondent uvedl, je rozsáhlá rekonstrukce zdejší MŠ. „, Mateřská škola a její součást – obecní byty – musela projít rozsáhlou rekonstrukcí, kterou si vynutil právě příchod mladých rodin. Jsou to perspektivně investované finance, na které nám byla také udělena dotace. Počítáme totiž, že s mladými rodinami přišly a přijdou malé děti. Pokud by kapacita MŠ nestačila, čítala před rekonstrukcí 28 míst v jednom patře, dávali by rodiče své děti jinam, což by zapříčinilo nespokojenost těchto rodičů a obci by tak nastaly problémy. Kapacita se nyní zvýšila na 44 míst, díky zrekonstruování druhého patra a otevřením druhé třídy.“ Co se týče obecních bytů, jejich počet byl zredukován pouze na jeden pro sociálně slabší rodinu, která je již v dlouhodobém nájmu. Menší rekonstrukcí prošla i budova obecního úřadu.

K doplňující otázce respondent uvedl, že se počítá výhledově s menším domem služeb, ve kterém mohou zdejší živnostníci či živnostnice provozovat svoji činnost. Jistá je tedy stavba nového dětského hřiště, které bude vznikat nejspíše ve spolupráci se zdejšími dřevozpracujícími firmami a mělo by být postaveno do dvou let. Obě tyto stavby jsou již zahrnuty v novém ÚZP z roku 2011.

5) Co říkáte na připomínky občanů, které vyplývají z přinesených rozhovorů? Objevuje se v nich velmi často at' už dětské hřiště, ale hlavně připomínky k nepřítomnosti popelnic na tříděný odpad u nového sídliště či kontejnerů na zahradní odpad?

Starosta obce rychle odpovídá: „Popelnice na tříděný odpad jsou, jak všichni

obyvatelé vědí, strategicky rozmístěny na několika místech tak, aby pro každou část byla dostupná dvě stanoviště s těmito popelnicemi. Pro nové sídliště Záhumna jsou určena stanoviště u české pošty a v zatáčce u domku rodiny Vašatových.“ Pokládám respondentovi doplňující sondu: *Lidé často pálí v podzimních měsících zahradní odpad na svých pozemcích, což není příjemné, ba naopak škodlivé jak pro zdravé lidi, natož pak pro občany s dýchacími problémy, například astmatiky. Noví občané a věřím, že i ti stávající, kteří nechtějí kompostovat, by rádi uvítali nějaké řešení tohoto problému. Je tu nějaké?* Respondent okamžitě a vyčerpávajícím způsobem odpovídá a nutno dodat, že s touto odpovědí plně souhlasím: „Občany zmiňované kontejnery na zahradní odpad neshledávám jako šťastné řešení, obec by je musela zakoupit z vlastních peněz a to hned několik. Vzhledem k velikosti parcel v naší obci a častému sekání trávníků, by jejich kapacita, která není nijak veliká, za velmi krátkou dobu nestačila. Bylo by to pro obec nákladné a zbytečné. V obecním zpravodaji jsem uvedl příspěvek o tom, kam a za jakých podmínek mohou občané vyvázet odpad ze svých zahrad. Jenže občané jsou kolikrát neukáznění a vyvázejí na hnojiště zdejší zemědělské společnosti i to, co na něj nepatří, což samozřejmě podněcuje spory se zemědělskou společností.“ Starosta pokračuje po krátkém zamyšlení: „Já osobně bych si představoval pozemek, který bude v majetku a pod správou obce, bude oplocen a určen převážně na vývoz zahradního odpadu obyvatel. Byl by spravován jedním až dvěma lidmi v důchodovém věku, kteří si i přivydělají. K tomuto pozemku by se dal použít i zakoupený „drtič a štěpkovač“ na větve.“

Dále respondenta velmi těší kladné reference o obci, co se týče jejího vzhledu, občanské vybavenosti či podmínek pro sportovní vyžití jako jsou hřiště, cyklostezky, či málo frekventované asfaltové, euro-cesty, které občané často využívají k procházkám či projížďkám na kolečkových bruslích nebo kolech. Co se týče respondenty dvakrát uvedeného aktivního leteckého modelářství a prosbě o udržování travnaté plochy u nedalekého letiště, dotazovaný starosta obce nic nenamítá. Dle jeho slov je a bude rád, když se v obci objeví nějaká netradiční zájmová činnost, kroužek či dokonce sdružení. To podle něho jen přispěje ke zkvalitnění obecního veřejného života.

3.3. Vyhodnocení polostrukturovaného interview se zástupce Škoda a. s.

Jak jsem již dříve ve své práci uvedl, z důvodu mé současné zdravotní

indispozice, nejsem schopen dlouze cestovat a jelikož pobočka automobilového závodu Škoda Auto a.s. v Kvasinách nemá svého tiskového mluvčího, musel jsem se obrátit po telefonické dohodě na pana Šikulu z Odboru pro styk s veřejností hlavního závodu Škoda Mladá Boleslav. Po dohodě s mou vedoucí jsem přistoupil k technice elektronického interview. Pana Šikulu jsem nejdříve telefonicky kontaktoval a seznámil ho se zaměřením mé bakalářské práce a obsahem interview, které jsem mu zaslal na jeho email. Pan Šikula byl v rámci náplně jeho práce velmi ochotný a odpovědi na mé otázky mi poskytl do několika málo dní.

Nyní přikročím k vyhodnocování jednotlivých tazatelských otázek.

1) Proč byl vybrán právě závod v Kvasinách jako místo pro rozšíření Vaší produkce v letech 2008 – 2010?

Z odpovědi pana Šikuly vyplývá, že kvasinský závod byl zainvestován, když do něho byla přemístěna výroba a produkce modelu Škoda Roomster. Na tomto základě stát ve spolupráci s krajem a obcemi investovaly „nemalé prostředky“ do zlepšení technické vybavenosti jako jsou průmyslové zóny, či inženýrské sítě. Dále, jak respondent uvádí, bylo zainvestováno do dopravní i sociální infrastruktury. Dále vše upřesňuje a uvádí: „v prvním případě se jedná o opravy silnic jako je hlavní tah od Častolovic a Rychnova nad Kněžnou směrem k Solnici, dále pak budovaný obchvat města Solnice nebo vybudování cyklostezek v okolí Kvasin a Solnice.“ „V druhém případě se přesněji jedná o rekonstrukce školských zařízení v Kvasinách a Solnici, či výstavbu základní infrastruktury pro bydlení mezi Kvasinami a Solnicí. To vše jistě zjednodušilo výběr lokality pro nové investice Škoda Auto a.s.“

2) Jaké mělo (má) a bude mít rozšíření závodu a produkce důsledky pro zdejší region potažmo přilehlá města a vesnice? (negativa i pozitiva)

Dle respondenta v tomto případě převažují pozitiva, leč negativa můžeme najít všude. Velkou předností a vykročení pozitivním směrem je: „...vytvoření nových, stabilních a dobře placených míst. Rovněž zvýšení veřejných investic zvyšuje kvalitu života obyvatel.“ I když z odpovědi vyplývá, že finanční pomoc byla zaměřena pouze na obec Kvasiny a přilehlý městys Solnice, neznamená to, že vedlejší obce na této změně nemohou profitovat. Dotazovaný uvádí že: „Obce Kvasiny se přímo týkaly například rekonstrukce komunikací a kanalizace celé obce, napojení na novou ČOV,

rekonstrukce ZŠ a výstavba ZTV pro bytovou zástavbu.“ Dále zdůrazňuje, že růst koupěschopné poptávky umožňuje rozvoj obchodu, výstavby a služeb v regionu. „Rozvoj s sebou tedy přináší i negativa, jako je např. nárůst dopravy, na což ale bylo reagováno investicemi do veřejné infrastruktury.“ Další problémy dotazovaný vidí v případném výrazném nárůstu počtu agenturního personálu neboli zájemců o zaměstnání z cizích zemí.

3) Pomohla/pomáhá Škoda a.s. finančními prostředky či nějakými dalšími kroky přilehlým městům či vesnicím s přípravou zázemí pro příchod nových obyvatel - pracovní síly?

Na tuto otázku respondent odpovídá, že toto je primární věc obcí samotných. Všechny výše uvedené rekonstrukce a změny ať už v celém regionu či obci Kvasiny a sousední Solnici byly financovány státem, potažmo krajem. „Škoda Auto a.s., dává obyvatelům stabilní práci a nabízí celou řadu výhod plynoucích z uzavření pracovního poměru jako např. bezúročné půjčky svým zaměstnancům na pořízení nového bydlení.“ Dále respondent uvádí, že na poli společenské odpovědnosti se v okolí zapojují do projektu „Za každé prodané auto v ČR – jeden zasazený strom“. Další respondentem uvedená podpůrná činnost se týká dopravní bezpečnosti a sportovních akcí.

3.4. Vyhodnocení polostrukturovaných interview se zástupci nových občanů obce

Všechna interview s účelně vybíranými rodinami (kritéria výběru zmíněna výše v kapitolách 2.3.4 a 3.1) se po vzájemné dohodě odehrávala v jejich rodinných domech. Předem byla stanovena a rodinám sdělena předběžná délka interview i čas schůzky, který byl ještě telefonicky kontrolován. Interview byla vedena jako skupinové interview ovšem s tím rozdílem, že za skupinu respondentů bereme dotazovanou rodinu. I zde se ovšem mohou najít různé názorové neshody a nesrovnalosti jako v heterogenní skupině. Rodiny souhlasily se zaznamenáváním společného interview na záznamník v mobilním telefonu, s uvedením přesného věku respondentů i jejich zaměstnání.

V případě těchto interview s rodinami bylo provedeno pilotní interview, aby mohly být na jeho základě odstraněny všechny nesrovnalosti a nedostatky, které by později mohly vést k nedorozuměním, které by byly překážkami v dalších interview. Nyní přikročím k vyhodnocování jednotlivých tazatelských otázek.

Skupina respondentů A

Respondent A1 – věk 41 let, pohlaví muž	dále jen RA1
Respondent A2 – věk 40 let, pohlaví žena	dále jen RA2
Respondent A3 – věk 11 let, pohlaví žena	dále jen RA3
Respondent A4 – věk 7 let, pohlaví muž	dále jen RA4

1) Kolik je členů rodiny? Od jakého roku bydlí rodina v Černíkovcích?

Okamžitě pokládám doplňující – upřesňující otázku, která se stává součástí první otázky u každé dotazované rodiny: „*Ptám se proto, že může být nějaký další potomek například na internátě či s rodinou již nebydlí.*“ Odpovědi se ujímá RA1, jež uvádí, že rodina jak tu mohu vidět, je úplná. Rodina zde bydlí od dubna roku 2010.

2) Věkové rozmezí rodiny?

V odpovědích jsou manželé rychlí a bezprostřední, pravidelně se také střídají jako tomu bylo po celou dobu interview. RA2 uvádí, že otcí rodiny je 41 let, jí samotné je o rok méně a dětem je 11 a 7 let. Viditelně jí jako ženě, i když otázka nebyla směřována přímo k respondentce, otázka na věk nevadila. Na tuto citlivou otázku vůči ženám v dotazované rodině jsem si dával při dalších návštěvách pozor.

3) Odkud rodina (manžel, manželka) pochází?

Od RA1 se dozvídám, že rodina pochází z Litoměřicka, kde také dlouho žila. Tam se narodily i obě děti. Rodiče stále pokračují v bezprostředních odpovědích a viditelně se ve svém domovském prostředí cítí uvolněně a nemají problémy s kladenými otázkami. Svě děti ovšem do interview příliš nezapojují.

4) Jaké mají jednotliví členové rodiny vzdělání?

Děti navštěvují Základní školu v Rychnově nad Kněžnou, kam z obce dojíždějí buďto autobusem, nebo jsou často dováženi samotnými rodiči, kteří oba pracují poblíž, respektive přímo v Rychnově nad Kněžnou. RA1 vystudoval VŠ zemědělskou, obor Mechanizace zemědělství a RA2 vystudovala ekonomickou VŠ, obor Aplikovaná statistika.

5) Jaké mají rodiče zaměstnání?

Oba, jak již bylo řečeno, dojíždí do nedalekého hlavního města našeho regionu, Rychnova nad Kněžnou. RA1 pracuje nedaleko v malé vesničce Rychnovek jako technik ve firmě MAVET. Respondentka A1 je zaměstnána jako úřednice ve firmě TESS, která sídlí přímo v Rychnově nad Kněžnou. Z jejich odpovědí vyplývá, že jsou se svým zaměstnáním spokojeni. RA2 dodává: „...mám pod kontrolou děti, které často vozím do školy a posléze je mohu i vyzvednout a odjíždíme spolu domů, vyhovuje nám to.“

6) Jaká byla hlavní motivace k tomu, aby rodina zakoupila parcelu pro stavbu rodinného domu v obci Černíkovice? Bylo více motivací?

Os respondenta A2 se dozvídám, že se nejdříve rodina z Litoměřicka přestěhovala do Rychnova nad Kněžnou do panelákového bytu. Důvody vidí v lepším životním prostředí a lepších pracovních příležitostech. Po roce bydlení se ovšem rozhodli, že si postaví v okolí rodinný domek, a tak rodina zkoumala, dle slov RA1: „... s turistickou mapou v ruce.“, přilehlé okolní obce. Na mapě je zaujal Velký černíkovický rybník, který byl zvýrazněn a zároveň jak RA1 dodává: „...obec byla vyznačená jako hezká a dobře vybavená, takže jsme se rozhodli pro rodinný výlet a zjistili jsme, že tu jsou na prodej nové stavební parcely.“ Jak dodávají, obec se jim velice zamlouvala a tak dlouho neváhali a stavební parcelu za přijatelnou cenu si zakoupili. Jelikož se do rozhovoru moc nezapojily děti, položil jsem doplňující otázku právě jim: „A co děti? Dovolili rodiče i vám, mluvit do toho, zda se do této obce rodina přestěhuje? Líbilo se tu i vám? Viditelně průbojnější RA4 se ujímá slova: „Jo, ptali se nás a nám se tu taky líbilo. U lesa bychom rádi létali s našimi leteckými modely.“ RA3 dodává: „Slíbili, že budeme mít každý svůj vlastní pokoj a je tu moc hezky.“

7) Jak se o možnosti koupě parcely pro stavbu rodinného domu dozvěděli?

Slova se ujímá RA2 a krátce odpovídá: „Nějaké informace jsme našli v Rychnově na informačních tabulích ve městě, dále z Orlického týdeníku či internetu a v neposlední řadě jsme se byli při návštěvě obce osobně zeptat a informovat na zdejším obecním úřadě. Položil jsem následující doplňující otázku: *Byla pro Vás cena parcely přijatelná?* V odpovědi pokračuje nadále respondent A2: „Byla pro nás přijatelná, cena byla samozřejmě jeden z hlavních a rozhodujících faktorů při rozhodování o koupi parcely.“ „*Byli jste se podívat i ve vedlejších obcích? Stavební parcely byly nabízeny i obcemi v okolí.*“ Dle reakce RA1 vyplývá, že si byla rodina prohlédnout i místa

vyhrazená pro nové stavební parcely i v jiných obcích, ale buď je nezaujala obec jako taková, nebo jim chybělo něco z občanské vybavenosti obce, nebo potřebný klid jako v případě stavebních parcel v sousední Solnici.

8) *Jaké jsou podle Vás slabé a silné stránky obce Černíkovice?*

RA1 zmiňuje upravenost obce - posekané trávníky, úklid sněhu v zimním období a celkovou čistotu obce - kterou jak dodává RA2, rodina velmi chválila. „Velmi se nám zamlouvala občanská vybavenost obce. Česká pošta, potraviny s širokým sortimentem, sportoviště, cyklostezky. Vyasfaltovaná cesta kolem Velkého rybníka k lesu nám umožňuje trávit aktivně volný čas procházkou nebo jinými sporty. Celkový dojem z obce máme velmi pozitivní.“ pokračuje RA1 ve své odpovědi. „*A co slabé stránky obce? Vidíte tu nějaké?*“ RA2 uvádí: „Vždy je co zlepšovat. Rádi a věřím, že nejen my, ale i ostatní rodiny z nového sídliště, bychom uvítali dopravní zrcadlo při výjezdu na hlavní silnici u české pošty. „*Jak tu děti tráví volný čas?*“ RA3 s nadšením zmiňuje nedávnou akci pořádanou místním OÚ pro děti s názvem „Noční Glóriák“, které se celá rodina zúčastnila a byla velmi nadšena. Jinak děti uvádí procházky a sportovní aktivity s rodinou a věnování se svým koníčkům. Více akcí tohoto typu by prý, podle RA2, obci jenom prospělo.

9) *Co od obce do budoucna rodina očekává?*

Do budoucna by byli rádi, kdyby v nové zástavbě přibýly popelnice na tříděný odpad, popř. se barevné popelnice vyměnily za větší kontejnery. RA4 ještě připomíná, že by byli s otcem rádi za udržování travní plochy na „provětrání“ leteckých modelů. Rádi se také zapojí do přípravy akcí pro děti.

RA2 zmiňuje svoji prosbu k obci: „Na jaře a na podzim prosí o přistavení kontejneru na zahradní odpad, aby lidé nebyli nuceni tento odpad pálit na svých zahradách. Na podzim byla bohužel nová zástavba zahalená v dýmu a to je nejen pro astmatiky dosti nepříjemné.“

Skupina respondentů B

Respondent B1 – věk 27 let, pohlaví muž

dále jen RB1

Respondent B2 – věk 27 let, pohlaví žena

dále jen RB2

1) Kolik je členů rodiny? Od jakého roku bydlí rodina v Černíkovících?

Respondent B1 s úsměvem dopovídá: „Prozatím dva.“ Je vidět, že rodina do budoucna plánuje své rozšíření. Rodina zde bydlí od března roku 2011, jak dodává RB2.

2) Věkové rozmezí rodiny?

RB2 odpovídá: „Oběma je plus minus třicet let.“

3) Odkud rodina (manžel, manželka) pocházejí?

Jak se dozvídám z odpovědi aktivnějšího RB1, on pochází z Vamberka a jeho manželka z Rychnova nad Kněžnou, kde také dříve bydleli.

4) Jaké mají jednotliví členové rodiny vzdělání?

Opět se jako první ujímá aktivnější z manželů RB1 a uvádí za oba: „Manželka vystudovala Obchodní akademii v Kostelci nad Orlicí a já jsem vyučený jako autoelektrikář ze Středního odborného učiliště v Ústí nad Orlicí.“

5) Jaké mají manželé zaměstnání?

„V současné době pracuji jako manažerka ve firmě Euroregion Glecensis v Rychnově nad Kněžnou a manžel jako lakýrník v závodě Škoda Auto a.s. v Kvasinách.“ doplňuje respondentka B2, která rezolutně ukořistila odpověď na moji čtvrtou otázku. Neváhám a pokládám jí doplňující otázku týkající se zaměření firmy, kde pracuje. „Jedná se o Euroregion pomezí Čech, Moravy a Kladska, který pečuje o zachování společného kulturního dědictví pohraničních území a podporuje spolupráci mezi městy a obcemi v tomto regionu. Jedná se o největší a nejstarší česko-polský euroregion.“ objasňuje RB2.

Pokládám doplňující otázku také pro RB2: „*Jak dlouho již pracujete v tomto závodě?*“ Jak RB2 odpovídá, je v tomto podniku zaměstnán již sedm let a využil bezúročné půjčky, kterou jeho zaměstnavatel nabízí při pořizování či výstavbě nového bydlení.

6) Jaká byla hlavní motivace k tomu, aby rodina zakoupila parcelu pro stavbu rodinného domu v obci Černíkovice? Bylo více motivací?

Slova se ujala RB2: „Když jsme se rozhodli postavit si rodinný domek, vhodnou parcelu jsme začali shánět v okolí Rychnova nad Kněžnou, abychom měli blízko do města a zaměstnání. Chtěli jsme také pozemek za rozumnou cenu s dostatečným

prostorem kolem domu.“ Dále pokračuje reakcí na druhou otázku: „Mám tady v obci vdanou sestru, se kterou jsme tuto možnost koupě konzultovali. V této obci jí nic nechybí a dozvěděli jsme se od ní, že je o parcely velký zájem, tak jsme zašli za panem starostou na zdejší OÚ pro plánec sídliště, vybrali jsme si vhodnou parcelu a bylo rozhodnuto.“ Dovětek provázel úsměv, z čehož soudím, že byla spokojena ze svého prostoru k vyčerpávající odpovědi, za kterou jsem jí vřele poděkoval.

7) *Jak se o možnosti koupě parcely pro stavbu rodinného domu dozvěděli?*

Jelikož mi respondentka B2 na tuto otázku již částečně odpověděla ve své předchozí odpovědi, okamžitě jsem ji upřesnil sondou: „*Uvedli jste, že jste se o volných parcelách za výhodnou cenu dozvěděli od sestry respondentky B2, obec však tyto parcely na prodej inzerovala. Zachytili jste někde inzerát samotné obce ať už v tisku či jiným způsobem?*“ RB1 okamžitě reaguje: „Něco jsem četl na reklamních panelech před vrátnicí našeho závodu a i něco v novinách. Samozřejmě na základě toho jsme se poté informovali u manželčiny sestry, která nám podala informace, které jsme chtěli. U pana starosty jsme si všechny informace ověřili a dozvěděli se i něco navíc, co nás zajímalo. Líbilo se jim také prostředí, ve kterém nové pozemky leží, k rozhodnutí také přispěl fakt, že se dozvěděli o velkém zájmu o ostatní parcely.“

8) *Jaké jsou podle Vás slabé a silné stránky obce Černíkovice?*

O tuto odpověď se respondenti podělili. Svorně uvádí, že je obec umístěna nedaleko města, okolní krajina s vyasfaltovanými cyklostezkami nabízí pro ně, jež jsou sportovně založení, aktivní využití volného času. Velmi se jim líbí přítomnost potravin, české pošty, místní MŠ a ZŠ, kterou, jak doufají, budou využívat i jejich potomci. RB1 chválil udržovanou obec, co se týče cest, chodníků v zimních měsících, což RB2 velmi kvitovala a dodala, že si cení ticha a klidu, který v obci panuje. Na moji doplňující otázku, kterou jsem směřoval na slabé stránky obce, zatím podle svých slov nedokáže odpovědět. „Jen máme trochu obavy, co udělá nově rostoucí bioplynová stanice v nedalekém areálu místní zemědělské společnosti s ovzduším v obci a v našem sídlišti.“
poznamenává RB2.

9) *Co od obce do budoucna rodina očekává?*

Do budoucna by si přáli více kontejnerů na tříděný odpad a v letním období kontejner na bio odpad. Uvíтали by dětské hřiště, které by podle slov RB2 zvýšilo

atraktivitu obce v očích mladých rodin s dětmi nebo rodin, které děti chtějí a RB1 stejně jako RA1 by byl rád, kdyby byla udržovaná travnatá plocha u lesa, aby mohl častěji létat se svými leteckými modely.

Skupina respondentů C

Respondent C1 – věk 39 let, pohlaví muž	dále jen RC1
Respondent C2 – věk 35 let, pohlaví žena	dále jen RC2
Respondent C3 – věk 9 let, pohlaví žena	dále jen RC3
Respondent C4 – věk 10 let, pohlaví muž	dále jen RC4

1) Kolik je členů rodiny? Od jakého roku bydlí rodina v Černíkovcích?

RC1 se ujímá jako první úvodní otázky a s úsměvem odpovídá: „Rodina čítá pět členů, manželku, dceru, syna, psa a mě.“ Rodina sedí vedle sebe na oblíbeném gauči se spoustou květinových polštářů a pod nohama jim leží tmavě hnědý Labrador. RC2 vyzývá dceru, aby odpověděla na otázku, od kdy bydlí v novém domě. RC3 s úsměvem uvádí, že budou v listopadu tohoto roku už rok v novém „domečku“.

2) Věkové rozmezí rodiny?

U této rodiny jsem si ověřil správnost formulace této „choulostivé“ otázky. Za tuto formulaci jsem byl doslovně pochválen RC2, která uvedla: „Jsem ráda, že se ptáte právě takto. Manželův a můj věk se pohybuje v rozmezí od 35 do 40 let.“ Dále uvedla přesný věk svých dětí. Od této otázky, byla respondentka C2 velmi vřelá a sdílá.

3) Odkud rodina (manžel, manželka) pocházejí?

Respondent C1, který se ujímá slova, uvádí, že pochází z Týniště nad Orlicí a jeho manželka RC2 pochází z Dvora Králové nad Labem. Dozvídám se dále od RC2, která manželovu výpověď doplňuje, že spolu i s dětmi dlouho bydleli právě v Týništi nad Orlicí, kde se také rozhodli pro stěhování do rodinného domku.

4) Jaké mají jednotliví členové rodiny vzdělání?

RC2 začíná svojí odpověď na tuto otázku podobně jako zbytek dotazovaných rodin s mladšími dětmi právě tím, že děti chodí na ZŠ, tentokrát se jedná o Základní školu Solnice, kam je matka každé ráno vozí. Dále v odpovědi pokračuje a doplňuje: „ Sama jsem vystudovala střední zdravotnickou školu, obor dětská sestra a nyní pracuje v

Oblastní nemocnici v Rychnově nad Kněžnou jako dětská sestra na novorozeneckém oddělení. Manžel vystudoval střední průmyslovou školu strojírenskou, obor Provozní schopnost výrobních zařízení.“ „V současnosti pracuji v Škoda auto v Kvasinách jako mistr na montáži.“ doplnil RC1 své nynější zaměstnání.

5) *Jaké mají rodiče zaměstnání?*

Jelikož jsem se dozvěděl o zaměstnání manželů již při předchozí otázce, poté, co vše připojili ke svým odpovědím a byli tak bezprostřední, že jsem je nechtěl přerušovat, navázal jsem doplňující otázkou směřovanou na RC1 a RC2 „*Jak dlouho působí ve svém nynějším zaměstnání?*“ Z jejich následujících odpovědí jsem se dozvěděl, že RC2 pracuje již skoro šest let, kdy nastoupila po mateřské dovolené. RC1 uvedl, že v závodě pracuje zhruba deset let a stejně jako RB1 poznamenal, že na nynější bydlení využil bezúročnou půjčku od svého zaměstnavatele. Po mé další doplňující otázce, tentokrát směřované dětem, která se týkala školní třídy, kterou navštěvují, jsem dostal odpověď od RC4, že on navštěvuje 4. a sestra 3. třídu prvního stupně. Po té jsem směřoval další doplňující otázku na rodiče: „*V Černíkovicích je také ZŠ prvního stupně, proč jste děti nedali právě sem a hned nastoupili do školy v Solnici?*“ „Jelikož má syn pohybové zdravotní potíže a v Černíkovicích by bylo zajištění osobní asistentky při výuce problematické, rozhodli jsme se hned pro Solnici, kam by pravděpodobně stejně přestoupil po dokončení 5. třídy.“ uvedla RC2.

6) *Jaká byla hlavní motivace k tomu, aby rodina zakoupila parcelu pro stavbu rodinného domu v obci Černíkovice? Bylo více motivací?*

RC2, která na mě působila jako dominantní článek rodiny, znovu odpovídá: „Chtěli jsme do větších prostor, než ve kterých jsme bydleli v Týništi nad Orlicí. Nejdříve jsme to vše chtěli řešit zakoupením a rekonstrukcí nějakého staršího domu, ale po úvaze jsme si řekli, že to bude nákladnější, než postavit dům nový. Manžel se v práci od svého spolupracovníka dozvěděl o možnosti koupi parcely v Černíkovicích. Byli jsme se zde podívat a zdálo se nám to jako dobré místo. Na nové bydlení jsme již poměrně spěchali, a i když se zasíťování pozemků nějakou dobu zdrželo, nakonec jsme velice rádi, že bydlíme právě tady.“ „Líbí se nám tu.“ s úsměvem dodává RC1.

7) *Jak se o možnosti koupi parcely pro stavbu rodinného domu dozvěděli?*

Opět jsem dostal ve vyčerpávající odpovědi RC2 na předchozí otázku odpověď i

na moji další připravenou otázku, tudíž jsem si opět musel vypomoci rychlou doplňující otázkou. „*Obec jistě inzerovala volné parcely na stavby rodinných domů v novinových plátcích Rychnovska. Nic z toho jste nezachytili?*“ RC1 okamžitě reaguje: „Hned poté, co mi o této možnosti řekl spolupracovník v práci, jsem si všiml informačních panelů před naším závodem.“ RC2 si ještě přála dodat k předchozí otázce, že se jim také velmi zamlouval dostatečně velký a především rovný prostor, který parcela nabízela.

8) *Jaké jsou podle Vás slabé a silné stránky obce Černíkovice?*

Celé rodině, která se o tuto odpověď podělila, a každý respondent něco řekl, se líbila čistota v obci, oceňovali autobusovou dostupnost a sportovní život obce. Velice chválí obec za údržbu silnic a chodníků v zimních měsících, jsou také rádi za četnost vyvážení domovního odpadu a pochvalují si novou asfaltovou silnici k letišti, kterou rádi využívají k procházkám. Oceňují přítomnost České pošty, dále široký a kvalitní sortiment v místním obchodě s potravinami a velmi milý a ochotný personál. Líbí se jim velké fotbalové zázemí a sportovní areál, kam mohou chodit fandit a kde si klidně mohou zahrát např. tenis. Sportovní vyžití v obci hodnotí velmi pozitivně. K negativním stránkám obce dodávají nedostatečné udržování komunikace směrem na vedlejší obec Byzhradec a občas volné pobíhání psů, které není příjemné nikomu. U této poslední připomínky mě vzhledem k uveřejňování zkrácené verze společného interview v obecním Zpravodaji požádali o její zahrnutí a uveřejnění.

9) *Co od obce do budoucna rodina očekává?*

Do budoucna by si rodina dle slov RC2 přála více popelnic na tříděný odpad, popř. popelnice vyměnit za velké kontejnery a opět připomínají zimní údržbu silnice z Černíkovice na Byzhradec. S dětmi se rodiče shodli, že tu zatím, bohužel, postrádají dětské hřiště, ale dodatečně matka s dětmi chválí obecní akce pro děti, kterých se rádi účastní. RC1 dodává, že v nové zástavbě prozatím postrádá vysázenou zeleň.

Skupina respondentů D

Respondent D1 – věk 28 let, pohlaví muž

dále jen RD1

Respondent D2 – věk 51 let, pohlaví žena

dále jen RD2

1) *Kolik je členů rodiny? Od jakého roku bydlí rodina v Černíkovících?*

„Rodina má tři členy, mě, syna a dceru, která ovšem nebydlí s námi, bydlí a

studuje Právni fakultu na Palackého Univerzitě v Olomouci.“ odpovídá jednoduše RD2 a pokračuje v odpovědi: „Se synem tu bydlíme od roku 2010, přesněji od měsíce září.“

2) Věkové rozmezí rodiny?

Na tuto otázku jsem dostal odpověď přesnou, ovšem uvedl ji respondent D1, který neváhal uvést přesný věk své matky. Její výraz ovšem vypovídal o tom, že by ráda uvedla spíše věkové rozmezí, ve kterém se pohybuje. Z její strany ovšem k této otázce nepřišel žádný komentář.

3) Odkud rodina pochází?

Dvojice svorně odpovídá, že pochází z města Vamberka, kde také dosud bydleli v podnájmu. Respondentka D2 do města stále dojíždí za prací.

4) Jaké mají jednotliví členové rodiny vzdělání?

Tato dvojice není tak hovorná a sdílná, jak tomu bylo u předchozích respondentů. Po krátké časové prodlevě se dozvídám od RC2, která působí otevřeněji než její syn, že ona sama vystudovala střední ekonomickou školu, obor Všeobecná ekonomika a její syn střední průmyslovou školu elektrotechnickou, obor Elektrotechnika.

5) Jaké mají rodiče zaměstnání?

Další otázku již směřuji na respondenta D1, který se dosud skoro nezapojil do našeho společného interview. Opět po krátké časové prodlevě RD1, který se viditelně nenacházel ve své kůži, odpovídá a uvádí jako svoje zaměstnání post programátora ve firmě AMT výšivka s.r.o. v Týništi nad Orlicí. Jeho odpověď doplňuje otevřenější matka: „ Pracuji již několik let jako pokladní ve firmě GTH Catering s.r.o. Vamberk.“

6) Jaká byla hlavní motivace k tomu, aby rodina zakoupila parcelu pro stavbu rodinného domu v obci Černíkovice? Bylo více motivací?

Tentokrát se odpovědi chopil jako první RD1, který uvedl jako hlavní motivaci nutné řešení nevýhodné a špatné bytové situace. Dále uvádí, že chtěli s matkou změnit městské prostředí za venkovské, s větším klidem a čistým ovzduším. Jako podmínky si stanovili cenu parcely, její umístění v obci, občanskou vybavenost a především umístění obce, aby to neměli s matkou daleko do zaměstnání. RD2 ještě doplňuje výpověď syna

tím, že si pečlivě zjišťovala, jaké má obec Černíkovice autobusová spojení, což také podle ní rozhodlo. RD2 dále pokračuje: „Byli jsme se tu podívat a zalíbila se nám nejen obec, ale i parcela, o které jsme začali vážně uvažovat.“

7) Jak se o možnosti koupě parcely pro stavbu rodinného domu dozvěděli?

„O této možnosti jsme se dozvěděli z tisku, konkrétně Rychnovského týdeníku, a proto jsme se sem tedy jeli podívat a moc se nám tu líbilo místo i parcela.“ stručně a jasně odpovídá RD2. Položil jsem i doplňující otázku na rozšíření odpovědi respondentů: „Často se lidé o takovýchto věcech dozvídají od známých, od rodiny. Co si o tom myslíte?“ Z odpovědi RD1 vyplývá, že zde v okolí nikoho neznají a dozvěděli se o této možnosti opravdu jen z inzerátu v regionálním tisku.

8) Jaké jsou podle Vás slabé a silné stránky obce Černíkovice?

Tak jako předchozí jmenují převážně občanskou vybavenost obce. RD1 uvádí výhodu jejich parcely v tom, že se nachází v blízkosti obchodu s potravinami, RD2 přidává českou poštu, s kterou jejich nový dům takřka sousedí. Dále ve své odpovědi pokračuje a dodává: „Jak jsem již říkala, velmi si chválím četnost autobusových spojů, které využívám jak při cestě do práce, kdy přestupuji v Rychnově nad Kněžnou, kam jezdím také k doktorovi a za známými.“ Oba pak následně chválí obec za udržování silnic a chodníků i celkovou čistotu. Jako předchozí rodiny i RD1 dodává, že chválí místní údržbovou obecní službu za úklid sněhu z chodníků v zimních měsících a používání posypového materiálu. RD2 pak dodává, že jsou tu velmi spokojeni a nic jim tu nechybí, slabé stránky prý ještě poznají, ale doufají, že nebudou nijak závažné.

9) Co od obce do budoucna rodina očekává?

RD2 odpovídá a završuje interview slovy: „Do budoucna velmi oceníme, když se bude v dobrém stavu udržovat silnice na Domašín a nebudou v ní „výtluky“. Jinak nás se synem nic nenapadá a budeme jen rádi, když si obec udrží takovýto vysoký standart života ještě dlouho.“

Skupina respondentů E

Respondent E1 – věk 31 let, pohlaví muž

dále jen RE1

Respondent E2 – věk 29 let, pohlaví žena

dále jen RE2

Respondent E3 – věk 2 roky, pohlaví žena

Respondent E4 – věk 3 měsíce, pohlaví žena

1) Kolik je členů rodiny? Od jakého roku bydlí rodina v Černíkovicích?

„Jak vidíte, naše rodinka má tři členky a jednoho člena, bohužel jsou v přesile.“ začíná s úsměvnou poznámkou naše interview RE1. RE2 dodává, že zde bydlí jako jedni z prvních již od roku 2009. Dále pokračuje: „Máme ale pocit, že je náš dům postaven na nějakém indiánském pohřebišti, neustále se nám v domě něco děje nebo nefunguje.“ Po výčtu poruch a zádrhelů, které jsou ovšem pro moji práci nepodstatné, ale respondentka završuje: „...nyní by to ale mělo být už vše v pořádku a pokud to takhle půjde dál, budeme si opravdu říkat, že jsme rádi, že bydlíme právě tu, je tu hezky.“

2) Věkové rozmezí rodiny?

Respondenti E1 a E2 mají dvě dcery, starší jsou tři roky a mladší je půlroční batole. Věk obou manželů se pohybuje okolo 30ti let, jak prozradila RE2.

3) Odkud rodina (manžel, manželka) pochází?

RE1 pochází od Benešova u Prahy a jeho žena od Žamberka, kde se také obě malé dcery narodily a tam pár také několik let bydlel.

4) Jaké mají jednotliví členové rodiny vzdělání?

Respondent E1 vystudoval střední odbornou školu, obor Truhlář, ale tomuto oboru se dle svých slov věnuje jen jako koníčku. Respondentka absolvovala VŠ pedagogickou, obor Sociální pedagogika a obor Speciální pedagogika, která doplnila manželovu odpověď.

5) Jaké mají rodiče zaměstnání?

Respondent již desátým rokem pracuje jako velitel směny u Městské policie hlavního města Prahy, kam také dojíždí a přespává ve svém rodišti u Prahy. Dále ovšem uvádí, že se bude ucházet o stejnou práci blíže nynějšího bydliště, aby byl více se svoji rodinou. Uvažuje i o nástupu do závodu Škoda Auto a.s. v Kvasinách, kde je dle respondenta stálá a dobře placená práce. Respondentka, jak sama uvádí, je nyní na mateřské dovolené, ale dříve pracovala jako vychovatelka v Diagnostickém ústavu pro mládež v Praze, kde se také s manželem poznali.

6) Jaká byla hlavní motivace k tomu, aby rodina zakoupila parcelu pro stavbu rodinného domu v obci Černíkovice? Bylo více motivací?

Na tuto otázku jsem dostal okamžitou, bezprostřední a vyčerpávající odpověď od respondentky E2: „Když jsme se rozhodli, že bychom si rádi postavili dům, rozhodli jsme se pro okolí Žamberka směrem k Hradci Králové. Vzali jsme si mapu a zalíbil se nám Rychnov nad Kněžnou a Častolovice. Pak jsme byli u známých, kteří nám úplně náhodou řekli, že se v Černíkovících prodávají stavební parcely. Obec jsme si našli na mapě, na internetu jsme si zjistili občanskou vybavenost, nadmořskou výšku, počet obyvatel, další údaje a za pár dnů jsme si sem udělali výlet. Černíkovice jako takové a milí zaměstnanci na obecním úřadě nás natolik uchvátili, že nebylo co řešit. Hned jsme si vzali plánek pozemků a začali vybírat stavební parcelu.“

7) Jak se o možnosti koupě parcely pro stavbu rodinného domu dozvěděli?

Opět jsem dostal odpověď na nějakou z mých připravených otázek ještě dřív, než jsem ji stačil říci, tudíž jsem musel opět položit doplňující otázku. „Byli jste se podívat i na parcely v jiných lokalitách v okolí Černíkovíc nebo dál?“ RE1 odpověděl, že ano, ale poloha nebo obec jako taková se jim nelíbila. Jak říká: „Tato obec se nám zdála ideální vším, co jsme od nového bydliště chtěli.“ Jeho manželka doplňuje odpověď tím, že uvádí jako další potenciální místo Solnici, ale ta prohrála se zdejší obcí díky tomu, že manželé hledali spíše menší, klidnou obec. Dále doplňují svoji odpověď: „Ve vedlejší obci Lično se nám líbila poloha parcel, ale je zde oproti Černíkovickým menší občanská vybavenost a obecní i společenský život se nám dle referencí našich známých zdál málo barvitý a zajímavý. „Tak doufáme, že jsme si vybrali dobře,“ dodává s úsměvem RE1.

8) Jaké jsou podle Vás slabé a silné stránky obce Černíkovice?

Jak RE1 uvádí, v obci oceňují především již zmíněnou občanskou vybavenost. Velice vítají místní školku a školu a budou rádi, když se v nejbližší době podaří školku rozšířit o další místa pro děti, což by mohlo přivábit dle RE2 další zájemce o parcely hlavně z řad mladých rodin s dětmi. Zaměstnance české pošty, místního obchodu i obecního úřadu velice chválí za milý a ochotný přístup. Rodina je ráda, že se podařilo vybudovat pozemky a inženýrské sítě na výstavbu nových rodinných domů a udělala se nová asfaltová cesta k letišti, kterou hodlají využívat ke sportovním účelům. Teď se

musí spokojit jen s procházkami s kočárkem, jak říká RE2. Dále se jim líbí, že se v obci třídí odpad, je zde viditelný kulturní život, bydlí kousek od okresního města, kam jezdí často na větší nákupy a jsou tu přátelší občané – jak starousedlíci, tak i nově přistěhovaní. Jako slabou stránku uvádí nově budovanou bioplynovou stanici v nedalekém areálu zemědělské společnosti, která, jak doufají, nenaruší čisté ovzduší v obci silným zápachem.

9) Co od obce do budoucna rodina očekává?

Do budoucna by si manželé přáli a zároveň ochotně nabízí svou pomoc na více akcích pro děti a výstavbu dětského hřiště, které dle RE2 patří do každé moderní obce. Zároveň obec ovšem chválí za dosavadní pořádané akce pro děti, jako byl „Noční Gloriák“, kterého se se starší dcerou zúčastnili a byli nadšeni. Ještě manželé zmínili dětský karneval, kterého se zúčastnila celá rodina v maskách. RE1 uvádí, že by rád přestoupil do zdejší SDH ze svého dosavadního sboru v rodné obci. Byli by rádi, kdyby se opravila rozhledna na „Gloriáku“, která je ideální dle RE2 na rodinné procházky a podařilo se zde vybudovat čističku odpadních vod. Měl by se i více využívat veliký sál v kulturním domě – např. na společenské a sportovní akce. RE1 také připomíná: „Zřídil jsem interaktivní spolek naší obce, který lze najít na sociální síti Facebook.com a občané se zde dozvědí vše o připravovaných akcích a najdou i fotografie ze všech akcí.“

Skupina respondentů F

Respondent F1 – věk 34 let, pohlaví muž

dále jen RF1

Respondent F2 – věk 33 let, pohlaví žena

dále jen RF2

Respondent F3 – věk 7 měsíců, pohlaví muž

Respondent F4 – věk 4 roky, pohlaví žena

1) Kolik je členů rodiny? Od jakého roku bydlí rodina v Černíkovcích?

I tato rodina, jako předchozí respondenti, je velmi mladá a k prvnímu malému dítěti přibyl další potomek, který počítá svůj věk ještě v řádu měsíců. RF2 velice příjemným hlasem a s úsměvem na tváři uvádí jako počet čtyři a všechny členy představuje. Její manžel, RF1 dodává, že rodina v obci bydlí od roku 2010 a v září oslavila první výročí od nastěhování do nového domku.

2) Věkové rozmezí rodiny?

Jako předchozí respondenti, nejprve uvádí věk svých potomků, na které jsou očividně hrdí. Pak RF2 uvádí bez váhání i přesný věk svůj i svého manžele, který ještě dodává, že jsou na dnešní poměry „standardní mladá rodina“.

3) Odkud rodina (manžel, manželka) pochází?

RF1 pochází z Nového Města nad Metují a jeho manželka, respondentka F2 z okolí města Jaroměře. V této oblasti spolu také dříve žili a narodila se jim i první dcera. Zde se také rozhodli kvůli špatné bytové situaci pořídit si nový rodinný dům.

4) Jaké mají jednotliví členové rodiny vzdělání?

Respondent F1 vystudoval střední odborné učiliště, obor Mechanik a opravář elektrických zařízení a nyní pracuje pro firmu VOR spol. s.r.o. Pohoří jako řidič kamionu pro mezinárodní dopravu. Respondentka F2 vystudovala obchodní akademii a jak sama uvádí, než šla na mateřskou, pracovala jako celní deklarantka ve firmě SomaD s.r.o. Náchod. Dále doplňuje svoji výpověď: „A naše dcera chodí do MŠ v Solnici.“ Okamžitě reaguji doplňující otázkou: „Proč právě do Solnice? Z jakého důvodu jste dceru neumístili do místní MŠ?“ RF1 reaguje odpovědí, z které vyplývá, že ve zdejší školce byl problém s kapacitou a zájemců bylo víc, proto neuspěli s umístěním svého dítěte. Dále doplňuje, že Solnice je opravdu jen 2 kilometry odtud a není problém dceru do školky odvést. Jestli dcera do tamní MŠ bude chodit i příští rok nebo ji přehlásí do MŠ v Černíkovcích, se uvidí. „Víme, že se zdejší MŠ rozšiřuje právě z důvodu velkého zájmu, což nás těší, ale ještě se rozhodneme,“ dokončuje svoji dlouhou odpověď RF2.

5) Jaké mají rodiče zaměstnání?

Opět se stalo, že respondenti zároveň se svým vzděláním uvedli i zaměstnání. Ovšem RF1 plynule navazuje na předchozí debatu svým dlouhým monologem, který jsem jen uvítal: „Také jsme zprvu uvažovali, že bychom přestavěli starý dům, a proto jsme se nejdříve poohlíželi po nějaké starší zástavbě, která by se nám líbila. Později jsme ale své plány přehodnotili a uvědomili si, že je to z hlediska finanční stránky naší rodiny nemyslitelné.“ Dále jej doplňuje RF2: „Měli jsme jako jednu z podmínek plynovou přípojku a je jednodušší ji zavádět do domu přímo při jeho výstavbě než rozkopávat nejdříve část domu, zavést plyn, opravovat, předělávat, zkrátka je to složité a postavit vlastní dům dle našich představ byl odjakživa náš sen.“

6) Jaká byla hlavní motivace k tomu, aby rodina zakoupila parcelu pro stavbu rodinného domu v obci Černíkovice? Bylo více motivací?

RF1 se ujímá odpovědi: „Podmínky, které jsme si jako rodina stanovila, obec Černíkovice splňovala. Chtěli jsme, aby byl ve vsi obchod, školka, škola 1. stupně a přípojka zemního plynu. Uvítali jsme i čistotu obce a velmi milý přístup pana starosty Duška.“ Plynule poté přecházíme na další otázku, u které se RF2 ujímá odpovědi.

7) Jak se o možnosti koupě parcely pro stavbu rodinného domu dozvěděli?

RF2 říká: „Jednou jsme úplnou náhodou potkali svého známého, kterého jsme už asi 5 let neviděli, a ten nám mezi řečí řekl, že si bude kupovat v Černíkovících stavební parcelu. Od té doby jsme svého známého zase neviděli, ale parcelu tu má koupenou, a tak snad i on bude brzy spokojený občan Černíkovíc. Obec jsme si našli na mapě a byli se podívat na její zázemí, které se nám velmi zamlouvalo. Byli jsme si pro informace přímo na zdejším OÚ a když jsme se dozvěděli cenu parcely, bez váhání jsme si vyžádali plánec parcel a do týdne bylo rozhodnuto.“

8) Jaké jsou podle Vás slabé a silné stránky obce Černíkovice?

RF1 v souhlasu se svojí manželkou kvitují rozmanitost služeb a občanské vybavenosti obce a uvádí, že jsou moc rádi, že je v obci již zmíněný obchod, školka, škola, ale také možnost odebírání obědů ze školní jídelny. Rodina je v odpovědi velmi barvitá a uvádějí i jiné věci než předchozí respondenti, kteří jmenovali často jen potraviny a českou poštu či hřiště. RF2 říká: „Vítáme i další služby v obci jako je kadeřnictví, česká pošta, zahradnictví, železářství, masáže, ovocnářství v Domašíně a moc se nám líbí přístup pana starosty. Oceňujeme asfaltovou cestu k letišti, kterou využíváme především na procházky.“

9) Co od obce do budoucna rodina očekává?

Do budoucna by manželé uvítali individuálnější vyvážení domovního odpadu. RF1 říká: „Naší rodině stačí vyvézt popelnici 1x za 2 až 3 týdny, jelikož za týden ji celou nestačíme naplnit. Od četnosti svozu se také odvíjí cena za odpady, která se nám po srovnání s jiným městem zdá dosti vysoká.“ Naopak by rodina zvýšila četnost vyvážení popelnic na tříděný odpad nebo vyměnila barevné popelnice za větší tříděné kontejnery. Mrzí je, že plně nefungují webové stránky Černíkovíc, kde by se dozvěděli

o připravovaných akcích. Rádi by se jich zúčastnili, ale bohužel o nich často vůbec nevědí. Rovněž rodiče projevili zájem o dětské hřiště či alespoň o rozšíření toho, které je v místní mateřské školce.

3.5. Vyhodnocení výsledků a vlastní interpretace

Po ukončení výzkumu nastává čas vyhodnocení a rekapitulace sebraných dat. Vše co jsem se dozvěděl, jak z výzkumu pro svou bakalářskou práci nebo ze svých soukromých šetření, jsem do práce uvedl a je čas vše vyhodnotit.

Jak vyplynulo z elektronického interview se zástupcem automobilového závodu Škoda a.s., kromě obce Kvasiny a přilehlého městysu Solnice, kterým byla poskytnuta finanční pomoc při rekonstrukci základních škol, budování ZTV, stavbě obchvatu a opravách komunikací, procházejícími výše zmíněnými místy, či stavbě ČOV v Kvasinách, nebyla jiným obcím nabídnuta žádná finanční pomoc. Vše proto musely financovat buď ze svých rozpočtů nebo dotací, či úvěrů, které jim byly poskytnuty. Všechny vypátrané změny jsem shrnul do hlavních kategorií, které chci níže více rozebrat, popsat a zhodnotit.

3.5.1. Technická a sociální infrastruktura

Většinu informací týkajících se tohoto směru, jsem se dozvěděl z interview se starostou obce panem Václavem Duškem. Ten byl velmi ochotný a své odpovědi většinou podával až vyčerpávajícím způsobem. Využil jsem toho, že se známe již poměrně dlouho a navštívil jsem ho v pracovní hodiny na zdejší obecní úřadě. Rozhovor byl veden bez problémů a já se dozvěděl vše, co jsem potřeboval, ověřil si vše, co jsem předpokládal.

Jak tedy vyplývá především z odpovědí starosty obce, byly v Černíkovcích provedeny nemalé úpravy zdejších silničních komunikací. Původní polní a spojovací cesty, byly během posledních čtyř let vyasfaltovány a svoji úpravou a vzhledem přispívají k důstojné tváři obce.

Tyto změny započaly již v roce 2007, kdy byla vyasfaltována spojovací cesta za zdejší říčkou Bělá, vedoucí společně s navazující komunikací k vedlejší obci Třebešov. Stejnou úpravou prošel v roce 2010 i dlouhý úsek od pošty kolem Velkého černíkovického rybníku až na „letišť“. Tento úsek si velice chválí ve svých odpovědích noví občané, kteří jej využívají k rekreačním a především sportovním účelům. Vše bylo zapláceno z pozemkových úprav a předáno do majetku obce. Obci ovšem činí drobné starosti poslední, stejná úprava komunikace vedoucí ze sousedního města Solnice. Dříve polní cesta vede přes kopec Homolí, kolem černíkovického kostela Povýšení svatého

Křížce a napojuje se pod areálem zdejší MŠ a ZŠ na obecní hlavní komunikaci. Tu začali využívat řidiči vozidel, kteří zde jezdí nemalou rychlostí a ohrožují tak děti, pohybující se v areálu ZŠ. Obec se proto rozhodla společně se Solnicí a PÚ Rychnov nad Kněžnou, umístit na tuto komunikaci dopravní značky se zákazem vjezdu. Tu ovšem řidiči často nerespektují a nadále tak ohrožují děti u ZŠ, chodce, či cyklisty, kteří tuto jinak klidnou komunikaci vedoucí příjemnou krajinou využívají k rekreačním účelům.

Další nemalé změny se týkají sociální infrastruktury. Přesněji řečeno mateřské školy. Hlavním zdrojem informací o této změně, bylo opět interview se starostou obce. Jak jsem se dočetl z dokumentu *Národní výbor v Černíkovcích od roku 1945 k současnosti* z ruky pana Michaličky, bývalého černíkovického předsedy místního národního výboru, byla budova MŠ, jak ji známe dnes, postavena v roce 1983. V té době disponovala kapacitou 60ti míst ve dvou třídách. V roce 1999 však byl interiér upraven, počet míst zredukován na 28 a postaveny tři obecní byty. V roce 2011 se ovšem obec rozhodla k opětovné radikální rekonstrukci MŠ. Byla opravena, vybavena a znovu otevřena druhá třída, která zvedla kapacitu na 44 míst pro děti a počet bytů zredukovala na jeden, pro sociálně slabší rodinu.

Rekonstrukce byla financována z peněz, které obci poskytla dotace z KPOV pro rok 2011 pro dotační titul 1 – Obnova a údržba venkovské zástavby a občanské vybavenosti. Obec chce tímto krokem zajistit, že nebude docházet k umísťování zdejších dětí do MŠ například v sousední Solnici. Mělo by to také zvýšit atraktivitu obce v očích mladých rodin s dětmi.

Myslím, že obec v této oblasti postupuje správným směrem. Zvyšuje atraktivitu obce i vyšší životní standard svých občanů. Podpora a rozvoj občanské vybavenosti, by měly být hlavní cestou pro každou obec jak samu sebe rozvíjet. I když obce mnohdy nedisponují vlastními finančními prostředky a musí si brát bankovní úvěry nebo žádat o dotace, aby ufinancovaly tyto změny, věřím, že výsledky v podobě nových občanů a daňových zvýhodnění, plynoucích z tohoto navýšení počtu občanů, pomůžou obci při splácení těchto finančních závazků a dalších investic, které povedou k zlepšení kvality života v obci.

3.5.2. Noví občané v obci a iniciativa

Pro získávání informací od této široké skupiny respondentů jsem si vybral dosti složitou techniku sběru dat – skupinové interview. Od začátku jsem se trochu obával,

jak tuto úlohu „moderátora“ zvládnou, ale věřil jsem si. Rodiny jsem nejdříve kontaktoval a podal jim všechny důležité informace, týkající se společného interview. Všechny souhlasily s interview u nich doma. Jejich rodinná fotografie i fotografie domu, pak byly s jejich souhlasem uveřejněny v obecním Zpravodaji.

Všechna interview probíhala v klidu a já dostal čekané i nečekané, ale o to zajímavější odpovědi. Všichni respondenti splňovali má kritéria „vzdálenosti“, „rodinné struktury“ i „délky pobytu v naší obci“.

Věkové rozmezí rodin je různé. V tomto jsou si jen dva páry rodin podobné. Najdeme zde jak čtyřicetileté rodiče s dětmi okolo 10ti let, tak rodiče třicetileté s dětmi do 5ti let, ale i bezdětný manželský pár těsně pod 30 let. Výjimkou je matka s dospělým synem.

Místa dřívějšího trvalého pobytu rodin se různí. Ve většině případů ovšem pocházejí z Rychnovska nebo Královéhradeckého kraje. Jen dvě rodiny jsou mimo toto území. Ani jeden z nich se však v Černíkovicích nenarodil.

U vzdělání dospělých respondentů najdeme všechny stupně (formy). Nejvíce je zastoupené středoškolské vzdělání s maturitou, dále učňovské a dvakrát i vysokoškolské. Děti navštěvují buď mateřskou školu, nebo školu základní. Co byl ale pro mě překvapivý fakt, že ani jedno dítě, které by mohlo využívat zdejší MŠ nebo ZŠ, je nenavštěvuje. Z odpovědí vyplynulo, že děti buď do jiné školy, (jako je to u dětí v rodině A) chodí ještě od dob, kdy rodina v daném místě bydlela nebo zdejší ZŠ nesplňovala potřebné speciální podmínky (rodina C), či nestačila kapacita černíkovické MŠ (rodina F).

Otázka zaměstnání byla pro můj výzkum důležitá. Chtěl jsem si jejím prostřednictvím ověřit to, že je automobilový závod Škoda Auto a.s. v Kvasinách, respektive pracovní poměr v něm, jedním z hlavních lákadel pro stěhování a stavbu nového rodinného domu v blízkém okolí tohoto závodu. Ovšem odpovědi respondentů nenaplnily to, co jsem očekával. Podíl zaměstnanců nebo lidí, kteří se o práci v závodě Škoda Auto a.s. chtějí ucházet, je v dotazovaných rodinách velmi malý. Tento automobilový závod zmínili pouze tři respondenti, z toho pouze dva jsou v závodě zaměstnání (RB1, RC1). Většina dotazovaných neměnila svůj pracovní poměr po změně svého trvalého bydliště a do zaměstnání dojíždí. Nutno dodat, že svoje zaměstnání nemají daleko a dojezdový čas automobilem, který je nejčastějším dopravním prostředkem u těchto respondentů, nečiní více než 10 až 20 minut.

Ani v otázce motivace k zakoupení rodinného domu v Černíkovicích závod

Škoda Auto a.s. výrazně nefiguroval. Objevil se pouze ve dvou případech u jeho zaměstnanců, kteří zmínili půjčky na bydlení, které jim závod poskytl. Díky nim si mohli vystavět svůj dům (RB1, RC1). Dále respondenti jako primární motivaci nejčastěji uvádějí akutní řešení bytové situace. Jako sekundární motivace se ukazuje obec samotná, především pak její vzhled, poloha (vzdálenost od Rychnova nad Kněžnou) nebo občanská vybavenost.

Odpovědi respondentů na otázku, týkající se inzerce prodeje nových obecních parcel, se shodovaly jak s obsahem kapitoly 2.1.7., tak i s odpověďmi starosty obce. Dotazované rodiny se o nových parcelách opravdu dozvěděly jak z inzerce v regionálních tiskovinách, letáků vyvěšených v Rychnově nad Kněžnou nebo před závodem v Kvasinách, tak i z verbálního šíření informací a z internetových stránek obce. Všechny tyto způsoby v odpovědích respondentů zazněly. Převažoval regionální tisk a verbální podání.

U otázky číslo 8, která směřovala k slabým a silným stránkám, respondenti uvádí převážně ty silné stránky obce. Negativa se zde kupodivu vůbec nevyskytují, jen po mém doplňujícím dotazu. Předpokládám, že pozitiva převažují především kvůli poměrně krátké době pobytu v obci. Jsem si jist, že obec své chyby má. Jako pozitiva a silné stránky tedy dotazované rodiny svorně jmenují občanskou vybavenost a služby v obci, čistotu obce a její údržbu nebo společenský život a možnosti aktivního využívání volného času. Objevuje se zde i ochota a příjemné vystupování zaměstnanců obecního úřadu. Jako slabou stránku vidí dvě rodiny v přítomnosti bioplynové stanice v areálu zemědělské společnosti. K její výstavbě došlo v průběhu letošního roku. Areál zemědělské společnosti leží několik desítek metrů od sídliště Zahumna.

Poslední otázka se týkala očekávání nových občanů od obce. Zde se ukazuje poměrně vysoká gramotnost nových rodin v oblasti ekologie. Nejčastější odpovědi se týkají prosby o větší počet popelnic na tříděný odpad nebo jejich výměnu za větší kontejnery. Připomínka RA2 se týká i pálení zahradního odpadu, který není pro astmatiky nic příjemného. Další početnou připomínkou je dětské hřiště, které dle mnoha rodin v obci chybí. S čímž nemohu nesouhlasit. Objevují se i prosby nadšenců leteckého modelářství, kteří by rádi uvítali pravidelné udržování rovné travnaté plochy v oblasti „letišť“.

Při sběru těchto dat jsem předpokládal určité problémy, na které jsem si chtěl dát pozor. Prvnímu problému, citlivé otázce týkající se věku, jsem chtěl předejít zněním otázky ve tvaru *Jaké je věkové rozmezí rodiny?*. Většina rodin, hlavně ženy, o které šlo,

neměly problém s uvedením přesného věku, ale setkal jsem se s tím, že respondentka pochválila mnou zvolené znění otázky, jelikož svůj přesný věk uvést nechtěla. Věkové rozmezí však s úsměvem uvedla. Dalším byly případné rozpory v názorech uvnitř rodiny, ke kterým samozřejmě dojít mohlo. Ovšem, k mému překvapení, k nim nedošlo. Můžu jen spekulovat o tom, zda k nim nedošlo vzhledem k zavedené hierarchii v rodinách. Tento jev se ukázal pouze v jedné rodině. Dominantní matka ze začátku našeho interview syna k odpovědím prakticky nepouštěla. Musela přijít mnou položená otázka přímo adresovaná synovi, která prolomila ledy, a syn se již zapojoval do odpovědí více. Většinou se však manželé střídali v odpovědích a v rodinách panoval až překvapivý soulad a harmonie. Někdy manžel chtěl mít dominantní postavení při interview, ale manželka si nenechala některé odpovědi vzít a naopak. Byl jsem tedy svědkem mnohého doplňování základních odpovědí. Několikrát se mi také stalo, že jsem dostal odpověď na otázku dříve, než jsem ji stačil vyslovit. Vše jsem pak řešil doplňujícími otázkami. Hlavním „problémem“ byly děti. Většina rodin má malé děti, které buď mluvit zatím neumějí, nebo jsou tak malé, že je naše interview ani nezajímalo a bezstarostně si hrály opodál. Pokud se ovšem v rodině objevily děti, které do našeho interview zasáhnout mohly, většinou je rodiče k odpovědím nepustili a musel jsem opět použít doplňující otázku adresovanou přímo jim. Chtěl jsem je tak nejen zapojit a udržet tím jejich pozornost, ale dozvědět se samozřejmě i jejich názory na věc.

3.5.3. Společenský a komunitní život obce

Starosta obce ve své odpovědi uvádí, že si přeje zapojení nových občanů do společenského života obce. Na základě mého soukromého pozorování a účasti na většině akcí, pořádaných obcí, musím uvést, že se jeho přání vyplnilo a noví občané se zapojují. Jedná se především o akce pro děti, které jsou v naší obci poměrně častou záležitostí. Účastní se nejen jako návštěvníci, ale i jako organizátoři. A to je pozitivní zjištění. V odpovědích rodin se sice objevilo, že akce pro děti by mohly být častější, ale věřím, že tato nevědomost vyplynula jen z malého rozhledu rodiny po obecní propagaci akcí.

Noví občané se účastní všech společenských i sportovních akcí. Někteří i přispívají k zlepšení informovanosti o těchto akcích. Například respondent E1 zřídil stránku obce na internetové sociální síti Facebook.com, kde inzeruje všechny připravované akce, hodnotí je a přidává i fotodokumentaci z těchto akcí. Další noví

obyvatele občas přispívají svými postřehy či fotografiemi do obecního Zpravodaje. Nahlas se hovoří i o brzkém založení neziskové organizace, která by si pod patronát vzala případné dětské hřiště. Mužské části tří dotazovaných rodin mají zálibu v leteckém modelářství. V obci má příští rok proběhnout první „letecký den“ těchto modelů na travnaté ploše černíkovického „letišťe“ pro nadšence i širokou veřejnost.

Zdejší spolky se také rozhodly chopit situace a lákají nové obyvatele do svých řad. Nejvíce z toho profituje černíkovický Sokol, který provedl nábor mladých fotbalistů a obnovil mládežnické celky. Děti se přihlásilo celkem 18, což shledávám jako vysoký počet. Sám, jako aktivní fotbalista, v této době mi ovšem zdravotní stav neumožňuje fotbal hrát, jsem se zhostil role trenéra malého fotbalového potěru. Hasičský kroužek pro malé také přilákal nové děti do svých řad, které mají po dohodě obou spolků možnost kombinovat obě aktivity.

Foto č. 3: družstvo přípravky TJ Sokol Černíkovice

zdroj: vlastní zdroj

Zde uvádím příklady akcí, které každoročně probíhají v naší obci, ať už pod patronací obecního úřadu nebo místních spolků, či MŠ a ZŠ, v jejímž rámci funguje i velmi činný divadelní kroužek.

Velikonoční výstava, Setkání důchodců, Dětský den, velmi populární „Noční Glóriák“ (noční stezka odvahy černíkovickým parkem s pohádkovými bytostmi a strašidly), Rozsvícení vánočního stromu s besídkou dětí ze ZŠ a MŠ, Vinobraní, Hasičský a Myslivecký ples, Dětský karneval, soutěže o Nejlepší jablečný výrobek,

Nejlepší velikonoční výrobek a Rozkvetlý dům, která hodnotí celkovou květinovou výzdobu a úpravu domu i kolem něho. V obci se také stále drží řada tradic, jako je pochůzka Mikuláše, anděla a skupinky čertů v podvečer 5. prosince, nebo Půlnoční mše v místním kostele 24. prosince. I zde se noví občané zapojují. Obec je členem sdružení obcí, jejichž územím vede značená cyklistická trasa s odpočívadly.

3.5.4. Územní plán

Územní plán obce Černíkovice se měnil v posledních letech hned dvakrát. Starosta obce ve své odpovědi k otázce směřující k ÚP poznamenal, že to byla léta 2003 a 2011. Díky úpravám v roce 2003 byla umožněna stavba ZTV pro rodinné domy na sídlišti Záhumna, což já osobně považuji za hlavní a nejpodstatnější změnu v obci Černíkovice. Tato úprava ÚP tedy umožnila veškeré další změny v obci. Letošní změny v ÚP zapříčinil nový stavební zákon. Díky tomu měli občané možnost zasahovat do územního uspořádání obce. V novém ÚP je proto zahrnuto i dětské hřiště nebo vyčleněna parcela v pomyslném středu obce vedle poštovního úřadu, kde by měl být výhledově vybudován malý dům služeb. Starosta obce však také dodal, že na jeho stavbu zatím nejsou finance, ovšem zájem o obsazení jeho prostor místními živnostníky je veliký. Hlavní, občany navrhované změny, se týkaly převážně komunikací vedoucích k jejich domům, či jejich pozemků například lesů a přístupů k nim. Hlavními prioritami však stále zůstalo stanovení optimálních podmínek pro rozvoj obce, stabilizace osídlení a populační růst obce, návrh koncepce odkanalizovaní, či vymezení ploch pro rozvoj ekonomických aktivit (výroba, služby, atd.).

4. Závěr

Ve své práci jsem se pokusil na základě dostupných i výzkumem získaných informací zmapovat změny, které se za poslední dva roky udály v mé rodné obci Černíkovice. Jako iniciátora všech změn, které se udály jak v regionu Rychnovsko, tak i v Černíkovicích, jsem v úvodu označil automobilový závod Škoda Auto a.s. v Kvasinách. Snažil jsem se proto, prostřednictvím svého výzkumu, nalézt souvislosti mezi změnami v automobilovém závodě a změnami v obci, kde žiji. Do svého výzkumu jsem zařadil pro mě všechny důležité strany: vedoucího Odboru pro styk s veřejností ze zmíněného závodu, starostu Černíkovic jako kompetentního představitele obce a nově přistěhované občany, jako symbol základní změny v obci. Pro svůj výzkum jsem si stanovil výzkumné otázky, na které se nyní budu snažit odpovědět.

Zástupce Odboru pro styk s veřejností, mi prostřednictvím elektronického interview poskytl všechny odpovědi a informace, o které jsem ho žádal. Jeho odpovědi mě však uvedly v omyl, že by automobilový závod nějak finančně pomáhal okolním obcím při jejich rozvoji. Tuto úlohu za něho přebíral stát, který vyhodnotil rozšiřování výroby v závodě v Kvasinách jako vynikající příležitost rozvoje regionu a všechny změny, týkající se především technické a sociální infrastruktury v obci Kvasiny a měste Solnice, které těsně obklopují závod, financoval. Jednalo se především o opravy škol, změny ÚP a následnou výstavbu ZTV pro nové rodinné domy, vybudování kvasinské čističky odpadních vod nebo opravy silnic a zbudování obchvatu Solnice. Ostatní obce, pokud chtěly těchto změn také využít, si musely pomoci samy. Nicméně moje výzkumná otázka týkající se automobilového závodu Škody v Kvasinách zněla: „*Uvědomuje si automobilový závod Škoda Auto a.s. svůj přínos pro tento region tím, že rozšiřuje svoji výrobu?*“. Po vyhodnocení odpovědí od zástupce automobilky musím přesto konstatovat, že ano. Jak ve své odpovědi připomíná, závod dává práci velkému množství lidí z okolí města Rychnova nad Kněžnou a po rozšíření výroby, které s sebou nese i navýšení pracovních míst, vzroste i počet zaměstnanců. Tím by se měla zvýšit i ekonomická úroveň občanů i celého regionu. Závod disponuje mnoha výhodami plynoucími z uzavření pracovního poměru. Jednu z nich připomněli i dotazovaní občané Černíkovic, kteří uvádí půjčku na bydlení. Proto, i když závod jako takový se finančně přímo nepodílel na rozvoji regionu, je si vědom váhy své důležitosti pro okres Rychnov nad Kněžnou a dále hodlá prostřednictvím vysokého počtu kvalitně ohodnocených pracovních míst zvyšovat jeho prestiž a konkurenční schopnost.

Černíkovice, jako i mnoho okolních obcí (Lično, Lokot, město Rychnov nad Kněžnou, Lipovka a další), se rozhodly na základě změn v ÚP z roku 2003 vzít si úvěr a zbudovat ve svém katastru ZTV pro 36 nových rodinných domů. Ve srovnání, které plyne z šetření pro moji osobní potřebu, vyšla naše obec oproti výše zmíněným vsím (nikoli okresnímu městu) nejlépe. V žádné jiné není tolik obsazených parcel, či vystavěných nových rodinných domů. Důvody jsou prosté. Včasné vybudování ZTV a vyšší atraktivita obce. Tu v některých odpovědích potvrdili i dotazovaní občané, jež uvedli, že jim Černíkovice připadaly především nejvybavenější, dobře umístěné v blízkosti okresního města a pohledné. Výzkumné otázky týkající se přímo obce zněly: „*Jak se obec Černíkovice chystala na příchod nových obyvatel?*“ „*Jaké změny se v obci udály a jaké bude muset obec provést v budoucnu?*“ Na obě jsem dostal odpověď od zdejšího starosty, pana Václava Duška. Zmínil především dokola omílanou změnu ÚP z roku 2003 a vybudování ZTV pro 36 rodinných domů a dostatečnou propagaci. Myslím ale, že příprava spočívala a nadále spočívá především v dlouhodobě nastavené vysoké kvalitě života v obci. Vysoká občanská vybavenost čítající MŠ, ZŠ, kvalitní vyasfaltované cesty, sídla malých a středních firem, široké škály služeb, dobrého zázemí pro využívání volného času, čistota a údržba obce, kterou velmi chválili respondenti z řad dotazovaných rodin, příjemná krajina s řadou přírodních prvků, ticho a dobré ovzduší, či barvitý společenský život. Myslím, že starosta obce bere tyto věci jako samozřejmost, ale právě to je ta příprava, to je ten klíč k úspěchu, který se dostavil v podobě hojného počtu nových občanů.

„*Vždy je co zlepšovat!*“ Ošumělá věta, z které vycházela další výzkumná otázka: „*Jaké změny se v obci udály a jaké bude muset obec provést v budoucnu?*“ Jako aktivní občan obce, jsem si těchto změn nemohl nevšimnout. Ať už se jedná o ty hmatatelné nebo ne. Hlavními, na první pohled patrnými, jsou vyasfaltované vedlejší cesty, které dříve zarůstaly travou a byly využívány pouze místní zemědělskou společností jako spojovací cesty mezi poli, jsou nyní hojně využívané místními občany k procházkám, či sportovním účelům. Díky tomu prochází obcí i řada cyklostezek. Další, očím patrnou změnou, je rekonstrukce mateřské školy, která nevyhovovala svojí kapacitou. Důvody jsou jasné. Aby místní děti nenavštěvovaly MŠ v jiném místě, což by mohlo vést k nespokojenosti občanů a také zvýšení prestiže obce v očích mladých rodin s dětmi. Kvůli těm materiálním změnám, které nemohou být provedeny bez další úpravy ÚP, došlo k jeho další změně v letošním roce 2011. Starosta obce v této souvislosti uvádí schválení stavby dětského hřiště, ke kterému došlo na základě

připomínek nových občanů mnou provedeného výzkumu. Dalšími změnami mají být dům služeb, oprava kanalizace, či menší rekonstrukce obecního úřadu. Podstatnou změnou je čilý společenský život v obci. Aktivita místních spolků i zaměstnanců místního úřadu je neobvyklá. Každý rok se v obci konají akce různého typu pro děti, dospělé i seniory. Zapojení nových rodin do komunitního života v obci netrvalo dlouho a vyplnilo se tak přání starosty obce.

Poslední výzkumná otázka patřila třetí skupině respondentů – novým rodinám v obci Černíkovice. *„Je atraktivita obce Černíkovice a možnost dobrého pracovního poměru v závodě Škoda Auto a.s. hlavními příčinami stěhování nových rodin do Černíkovic, nebo jsou i příčiny jiné?“* Z jejich odpovědí ovšem vyčteme, že spíše než nová a dobře placená práce v automobilovém závodě Škoda Auto a.s., je do obce přilákal trend stěhování se z měst do rodinných domů v obcích. Více rodin uvedlo, že svoji roli sehrála špatná bytová situace, ale i životní touha mít vlastní dům ve vesnickém prostředí.

Závěrem bych tedy chtěl říci, že svoji roli automobilový závod v Kvasinách sehrál a měl veliký podíl na změnách v našem regionu i mé rodné obci. Přesto se ale mladé rodiny, které zakoupily parcelu a postavily si svůj vytoužený rodinný dům, pro Černíkovice rozhodly především kvůli jejich atraktivitě, zázemí a dobré ceně stavebních parcel, která v dnešní ekonomicky nelehké době sehrála také velkou roli. Jsem rád, že jsem se v této obci narodil, vyrůstal a žiji. Rád se podílím a budu podílet na společenském životě a nesmírně mě těší pohled na to, jakým směrem se obec vydala.

Seznam použité literatury

Literatura

HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: Základy teorie, metody a aplikace*. Vydání 2., aktualizované - Praha: Portál, 2008. 408 s. ISBN 978-80-7367-485-4

HUDEČKOVÁ, Helena. LOŠŤÁK, Michal. ŠEVČÍKOVÁ, Adéla. *Regionalistika: regionální rozvoj a rozvoj venkova*. Praha: Česká zemědělská univerzita, 2005. 193 s. ISBN 80-213-1413-3

HOLOUBEK, Vladimír. KRÁLÍK, Jan. *Škoda: Z Kvasin do celého světa 1934 – 2004*. Týnec nad Sázavou: Moto Public, 2005. 200 s. ISBN 80-239-4071-6

ADAMČÍK, Stanislav. *Regionální politika a management regionů, obcí a měst*. Ostrava: Vysoká škola Báňská-Technická Univerzita Ostrava, 2000. 131 s. ISBN 80-7078-837-0

MAJEROVÁ, Věra. MAJER, E. *Kvalitativní výzkum v sociologii venkova a zemědělství*. Praha: Česká Zemědělská Univerzita, 2003. 158 s., ISBN 80-213-0507-x

BLAŽEK, Bohuslav. *Venkov, města, média*. Vydání první. Praha: Sociologické nakladatelství SLON, 1998. 361 s. ISBN 80-85850-59-1

PhDr. KADEŘÁBKOVÁ, Jaroslava Csc. Doc. JUDr. MATES, Pavel Csc. a kol. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Praha: CODEX Bohemia s.r.o., 1998. 216 s., ISBN 80-85963-69-8

PhDr. VESELÁ, Jana Csc. *Sociologie obcí a regionů* Pardubice: Univerzita Pardubice, 1998. 77 s. ISBN 80-7194-129-8

AULIG, Günter. KLINGBERG, Tina. *Obnova vesnice: Základy ekologie vesnice* Mnichov: Bavorské státní ministerstvo pro výživu, zemědělství a lesnictví, 1991. 178 stran, ISBN 80-95368-68-4

HLOUŠEK, Jan a kol. *Plánování sociálních služeb ve venkovském území*. Hradec Králové : Občanské poradenské středisko, 2008. 79 s. ISBN 978-80-86701-12-7

Elektronické zdroje

Internetový portál Škoda Auto a.s. [online]. 2011 [cit. 2011-06-07]. Výroční zpráva 2009. Dostupné z WWW:

http://www.skoda-auto.cz/SiteCollectionDocuments/For_investors/CS/Vyrocnizpravy/SkodaAuto_AnnualReport_2009_CZ.pdf

Internetový portál Škoda Auto a.s. [online]. 2011 [cit. 2011-06-07]. Zaměstnanecké benefity. Dostupné z WWW:

<http://www.skoda-auto.cz/cs/career/employer/benefits/Pages/benefits.aspx>

Internetový portál města Rychnova nad Kněžnou [online]. ÚAP ORP Rychnov nad Kněžnou Územně analytické podklady obce s rozšířenou působností Rychnov nad Kněžnou – část b. Rozbor udržitelného rozvoje území. 2011-29-09 [cit. 2011-11-08] Dostupný z WWW: http://www.rychnov-city.cz/uzem_plan/uap/ruru-text.pdf

Internetový portál obce Černíkovice [online]. Informace o obci. 2011-14-09, [cit. 2011-13-04]. Dostupné na WWW: www.cernikovice.cz

Informace o obci Černíkovice [online]. Obecné informace o obci. 2011-14.09, [cit. 2011-13-04]. Dostupné na WWW: <http://www.obce-mesta.info/obec.php?id=Cernikovice-576204>

Komunikace [online]. Jakou úlohu zaujímá komunikace managementu a její důsledky. [cit. 2011-17-07] Dostupné WWW: <http://referaty-seminarky.cz/jakou-ulo-hu-zaujima-komunikace-managementu-a-jeji-dusledky/>

Jiné zdroje

Almanach Hasičský sbor Černíkovice 120 let, Černíkovice: členové Sboru dobrovolných hasičů, 2005

Kronika TJ Sokol Černíkovice, Černíkovice: členové TJ Sokol Černíkovice 192

MICHALIČKA, Bohuslav. *Národní výbor v Černíkovících od roku 1945 k současnosti*, Černíkovice, 1983.

Výroční zpráva Škoda Auto, a.s. Mladá Boleslav: Škoda Auto a.s., 2009, 228

Seznam obrazové dokumentace	Str.
Foto č. 1: letecký pohled na automobilový závod Škoda Auto a.s. Kvasiny 1	13
Foto č. 2: letecký pohled na automobilový závod Škoda Auto a.s. Kvasiny 2	13
Foto č. 3: družstvo přípravky TJ Sokol Černíkovice	54

Seznam tabulek	Str.
Tabulka č. 1: ekonomické subjekty ORP	3
Tabulka č. 2: Výhody plynoucí z uzavření pracovního poměru	11
Tabulka č. 3: Příklady sociálních výhod	12
Tabulka č. 4: věková struktura občanů dospělí	20
Tabulka č. 5 : věková struktura občanů děti	20

Přílohy

Příloha č. 1: otázky k interview se starostou obce Černíkovice	II
Příloha č. 2: otázky k interview se zástupcem automobilového závodu Škoda Auto a.s.	II
Příloha č. 3: otázky k interview s novými občany obce	II
Příloha č. 4: Graf č. 1: Přehled zaměstnání ekonomicky aktivního obyvatelstva	III
Příloha č. 5: Graf č. 2: Struktura obyvatel obce Černíkovice	III
Příloha č. 6: Graf č. 3: Věková struktura muži obce Černíkovice	III
Příloha č. 7: Graf č. 4: Věková struktura ženy obce Černíkovice	IV
Příloha č. 8: Graf č. 5: Věková struktura dětí obce Černíkovice	IV
Příloha č. 9: fotodokumentace – černíkovický zámek	IV
Příloha č. 10: fotodokumentace – domy na sídlišti Záhumna	V
Příloha č. 11: fotodokumentace – kostel Povýšení svatého Kříže	V
Příloha č. 12: fotodokumentace – letecký pohled na rozestavěné sídliště Záhumna 2009	VI
Příloha č. 13: fotodokumentace – letecký pohled na obec Černíkovice	VI
Příloha č. 14: fotodokumentace – Dům s pečovatelskou službou Černíkovice	VI

Příloha č. 1: A - Starosta obce:

1. *Jak obec inzerovala nová místa pro stavby rodinných domů?*
2. *ÚZP plán Černíkovice. Jakými a kolika prošel změnami a v jaké fázi se právě teď nachází?*
3. *Jaké jsou potencionální výhody toho, že do obce přišli noví občané?*
4. *Co se v obci měnilo, mění nebo bude měnit?*
5. *Co říkáte na připomínky občanů, které vyplývají z přinesených rozhovorů? Objevuje se v nich velmi často ať už dětské hřiště, ale hlavně připomínky k nepřítomnosti popelnic na tříděný dopad u nového sídliště, či kontejnerů na zahradní odpad?*

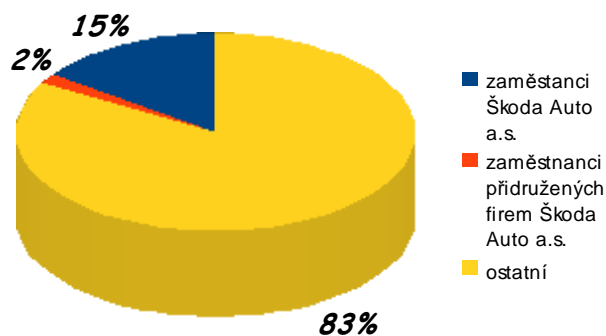
Příloha č. 2: B - Rodiny:

1. *Kolik je členů rodiny?*
2. *Věkové rozmezí?*
3. *Odkud rodina (manžel, manželka) pocházejí?*
4. *Jaké mají vzdělání?*
5. *Jaké mají zaměstnání?*
6. *Jaká byla hlavní motivace k tomu, aby rodina zakoupila parcelu pro stavbu rodinného domu v obci Černíkovice? Bylo jich více?*
7. *Jak se o možnosti koupi parcely pro stavbu rodinného domu dozvěděli?*
8. *Jaké jsou podle nich slabé a silné stránky obce Černíkovice?*
9. *Co od obce do budoucna očekávají?*

Příloha č. 3: C -Zástupce Škoda Auto a.s.

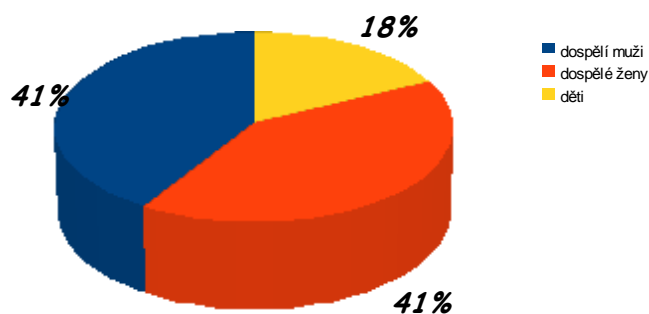
1. *Proč byl vybrán právě závod v Kvasinách jako místo pro rozšíření Vaší produkce v letech 2008 – 2010?*
2. *Jaké mělo, (má) a bude mít rozšíření závodu a produkce důsledky pro zdejší region, potažmo přilehlá města a vesnice? (negativa i pozitiva)*
3. *Pomohla/pomáhá Škoda a.s. finančními prostředky či nějakými dalšími kroky přilehlým městům a vesnicím s přípravou zázemí pro příchod nových obyvatel - pracovní síly?*

Příloha č. 4: Graf č. 1: Přehled zaměstnání ekonomicky aktivního obyvatelstva

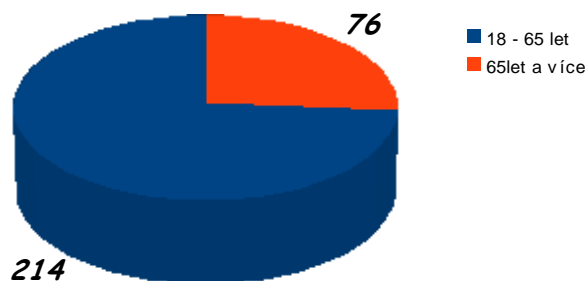
zdroj: elektronická databáze evidence obyvatel Obecního úřadu Černíkovice (19. 10. 2011)

Příloha č. 5: Graf č. 2: Struktura obyvatel obce Černíkovice

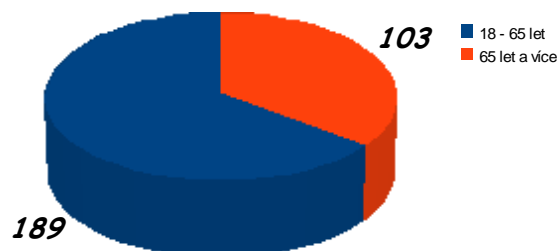
zdroj: elektronická databáze evidence obyvatel Obecního úřadu Černíkovice (19. 10. 2011)

Příloha č. 6: Graf č. 3: Věková struktura mužů obce Černíkovice

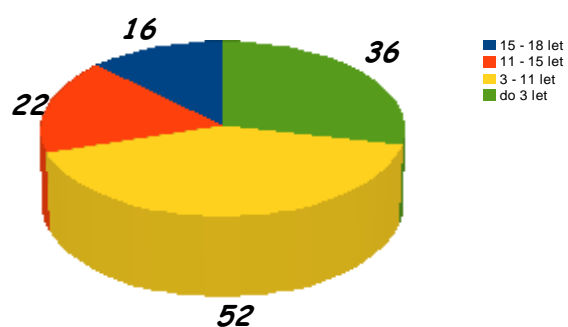
zdroj: elektronická databáze evidence obyvatel Obecního úřadu Černíkovice (19. 10. 2011)

Příloha č. 7: Graf č. 4: Věková struktura ženy obce Černíkovice

zdroj: elektronická databáze evidence obyvatel Obecního úřadu Černíkovice (19. 10. 2011)

Příloha č. 8: Graf č. 5: Věková struktura děti obce Černíkovice

zdroj: elektronická databáze evidence obyvatel Obecního úřadu Černíkovice (19. 10. 2011)

Příloha č. 9: fotodokumentace – černíkovický zámek

zdroj: fotoarchiv – Petr Šustek

Příloha č. 10: fotodokumentace – domy na sídlišti Záhumna

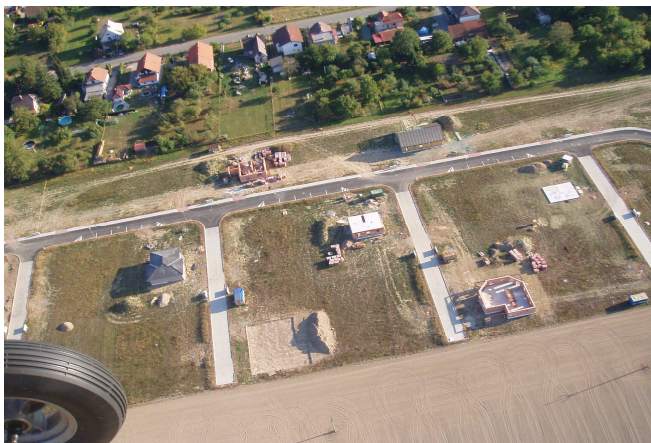
zdroj: fotoarchiv – Petr Šustek

Příloha č. 11: fotodokumentace – kostel Povýšení svatého Kříže

zdroj: fotoarchiv – Petr Šustek

Příloha č. 12: fotodokumentace – letecký pohled na rozestavěné sídliště Záhumna

zdroj: osobní fotoarchiv 2009

Příloha č. 13: fotodokumentace – letecký pohled na obec Černíkovice

zdroj: osobní fotoarchiv 2009

Příloha č. 14: fotodokumentace – Dům s pečovatelskou službou Černíkovice

zdroj: fotoarchiv – Petr Šustek